

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ
24

YASAMA YILI
3

KADIN ERKEK FIRSAT EŞİTLİĞİ ALT KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

19 Aralık 2012 Çarşamba

KADIN ERKEK FIRSAT EŞİTLİĞİ ALT KOMİSYONU
GÖRÜŐME TUTANAKLARI

19 Aralık 2012 Çarşamba

---0---

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Kadın istihdamı hakkında	1:34

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:34
Rıdvan KURTİPEK (Kalkınma Bakanlığı Gelir Dağılımı ve Sosyal İçerme Dairesi Başkan Vekili)	1, 2:8, 10:12, 13, 15
Yalın KILIÇ (Kalkınma Bakanlığı Planlama Uzmanı)	1, 7, 9,13, 14:15
Pınar ÖZEL (Kalkınma Bakanlığı Planlama Uzmanı)	1, 5, 8, 9, 13:14
Salih ERDOĞAN (Kalkınma Bakanlığı Planlama Uzmanı)	1, 5
Tülay KAYNARCA (İstanbul)	1, 8:9, 17, 18, 19
Gökçen ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya)	1, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 17, 19, 22:27
Sedef KÜÇÜK (İstanbul)	7, 8, 14, 19, 20
Yalın KILIÇ (Kalkınma Bakanlığı Planlama Uzmanı)	7, 8, 9:10, 13, 14

Dilşat BAYRAM (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Çevre ve İstihdam Dairesi Başkanvekili)		15:19, 30:31, 33
Nurcan DALBUDAK	(Denizli)	18, 27:29, 31
Mithat KAYA (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Uzmanı)		18, 32
Selma TEZYETİŞ (KOSGEB KOBİ Araştırmalar ve Proje Koordinasyon Dairesi Başkanı)		19:34
Mesut DEDEOĞLU	(Kahramanmaraş)	31

Açılma Saati: 14.21

Kapanma Saati: 15.48

19 Aralık 2012 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.21

BAŞKAN: Alev DEDEGİL (İstanbul)

(Oturum, Gümüşhane Milletvekili Kemalettin Aydın tarafından açıldı)

0

BAŞKAN - Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun "Her alandaki kadın istihdamının artırılması ve çözüm önerileri" konulu alt komisyon toplantımızın beşincisini yapıyoruz.

Yeterli sayımız var ve davet ettiğimiz ilgili arkadaşlar da aramızdadır.

Bugün Kalkınma Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve KOSGEB'den ilgili arkadaşları dinleyeceğiz.

Arkadaşların içerisinde bu saydıklarımın hazır olan kim varsa onunla başlayalım.

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ
BAŞKAN VEKİLİ RIDVAN KURTİPEK – Sunumlar hazır aşında ama ben önümde olduğu için, Kalkınma Bakanlığından...

BAŞKAN – Kalkınma Bakanlığında. İsim?

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ
BAŞKAN VEKİLİ RIDVAN KURTİPEK – Ridvan Kurtipek.

BAŞKAN – Beraber olduğunuz arkadaşları da tanıyalım.

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI YALIN KILIÇ - Ben Yalın Kılıç.
İstihdam ve Çalışma Hayatı Dairesinde planlama uzmanıyım.

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI PINAR ÖZEL – Pınar Özel, Gelir Dağılımı ve Sosyal İçerme Dairesinde kadın sektörü uzmanıyım.

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI SALİH ERDOĞAN – Salih Erdoğan
Yerel ve Kırsal kalkınma dairesinde planlama uzmanıyım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Başlamadan önce sayın vekil arkadaşlarımin sormak istediği, usul üzerinde demek istediği bir şey var mı?

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Önce sunumu alalım.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Hızlı bir şekilde.

BAŞKAN – Tahmini ne kadar süre sunumunuz?

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ
BAŞKAN VEKİLİ RIDVAN KURTİPEK – Yirmi dakika demişlerdi, yirmi dakika içerisinde bitirmeye
çalışacağız.

BAŞKAN – Peki, söz sizin.

Buyurun.

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ
BAŞKAN VEKİLİ RIDVAN KURTİPEK – Öncelikle Bakanlığım adına ve şahsım adına saygıyla
selamlıyorum.

Kadın istihdamıyla ilgili bir sunum yapacağım. İçerik olarak da ilk önce genel
göstergelerden bahsedeceğim, daha sonra engelliler ve çözüm önerileri, daha sonra da spesifik olarak
Bakanlığımızca uyguladığımız Kalkınma Ajansları ve SODES kapsamında kısaca bilgi vereceğim.

İstihdamın genel durumuna baktığımızda, daha yeni açıklanan istatistiklerimiz, kadın
istihdamının erkek istihdamına oranı yüzde 9,1, toplam işsizlik, erkek işsizliği kadın işsizliğinden
birazcık daha iyi durumda ama buradaki tabloda bizim üzerinde asıl durmamız gereken kadınların iş
gücüne katılma oranı, yüzde 30. Erkeklerde bu oran yüzde 72. Uluslararası kıyaslamalar yaptığımızda
bu oranlarda, Avrupa Birliğiyle, gelişmiş ülkelerle baktığımızda, onların kadın istihdamı oranlarının
yüzde 70'ler civarında olduğu, bize benzer ülkelerde bile en düşük oranın bizde olduğu ama bizden daha
yüksek oranda iş gücüne katılma oranlarının olduğunu görüyoruz.

Burada, az önceki slaytta belirttiğim yüzde 30 aslında, bir on sene öncesindeki rakam
yaklaşık yüzde 23'ler civarındaydı, ona göre ciddi iyileşmenin olduğunu gösteriyor ama hâlihazırda
yine uluslararası kıyaslama yaptığımız zaman bizim için ciddi bir gösterge.

Kadın-erkek meslek dağılımına baktığımız zaman, bu önemli bir alan, kanun yapıcılar, üst
düzey yöneticiler ve müdürlere baktığımızda erkeklerin yüzde 10'unun, kadınlarınsa yüzde 2,9'unun üst
düzey yönetici, kanun yapıcı olduğunu görüyoruz. Profesyonel meslek gruplarında da kadınların yüzde
9,5'i var, erkeklerin yüzde 6'sı var. Burada çok önemli olan şey aslında iyi eğitilmiş kadınların iyi işlerde
çalıştığı, istihdam oranlarının yüksek olduğu. Bunlarla ilgili yine az sonra slaytlarda geleceğim.

Eğitim durumuna göre baktığımızda, bu tablodaki bizim için en önemli oranlar, iş gücüne
katılma oranları. Düzenli olarak eğitim seviyesi arttıkça kadınların iş gücüne katılma oranlarının
arttığını, daha nitelikli mesleklerde istihdam edildiğini görüyoruz. İşteki duruma baktığımız zaman,
birincisi, ücretli ve yevmiyeli kadınların yüzde 51, erkeklerden daha az olduğu ve ücretsiz aile
işçiliğinin yüzde 35 kadınlarda, erkeklerde yüzde 4,9 olduğunu görüyoruz. Burada da yine önemli olan
meslelerden birisi, bir on yıl öncesinde ücretli veya yevmiyelilerin ücretsiz aile işçisinden daha az
olması. Trendde iyileşme var, gelişmeler kaydediyoruz ama hâlihazırda hâlâ erkeklere göre geride. Bu
alanlarda iyileşme yapmamız gerekiyor. Sorun alanlarımız, ilk önce istihdamla ilgili genel ifadelerde,
genel önceliklerden, engellerden ve çözüm önerilerinden bahsedeceğim, sonra da bir slaytta genel

olarak... Çünkü, kadın istihdamı hem çok boyutlu hem de yatay, pek çok konuyla alakalı olan bir konu üzerine çalışıyoruz.

İş gücüne katılma oranında, ataerkil bir aile yapımız var. Anne ve ev kadını algısı kadın meselesinde çok önemli. Bu kalıplaşmış roller, toplum tarafından kanıksanmış olan bu cinsiyet rolleri sıkıntılı. İş piyasasında geleneksel değer yargıları var, kültürel ve sosyal sınırlamalar kadınların iş bulmasını zorlaştırıyor. Yasalarda herhangi bir ayrımcılık olmamasına rağmen hâlâ belli meslekler insanların kafasında algı olarak erkek mesleği gibi görülebiliyor. Kadınlar aile ve iş yaşamını dengelemede sorunlar yaşıyorlar ve kadınlar yeterli eğitimi alamadan iş gücü piyasasına girmek zorunda kalıyorlar. Bu da onların hem daha niteliksiz işlerde çalışmasına hem de kariyer olarak daha ileriye gitmelerine engel oluyor.

Çözüm önerileri olarak, şimdi birincisi: İnsanla ilgili çalışıyoruz. Basit uygulamalarla çok hızlı çözümler elde edebilmek kolay değil yani toplumsal algının çok ciddi bir şekilde değiştirilmesi gerekiyor ama elbette ki bu spesifik olarak ilgili alanlarda bir şey yapılmaması anlamına gelmiyor. Toplumsal cinsiyete dayalı iş bölümünü eşitlikçi iş bölümüne dönüştürmek için yasal, kurumsal ve sosyal uzlaştırma mekanizmalarının oluşturulması. Yani her alanda kadını güçlendirecek ve bunun bir yansıması olarak da istihdam piyasasını güçlendirecek çalışmalar.

Spesifik olarak bu 2010/14 Başbakanlık Genelgesi... Bu kapsamda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında oluşturulmuş bir sekreteryaya var. Bu sekreteryanın güçlendirilmesi gerekiyor ve bunun takibini daha ciddi şekilde yapabilmesi gerekiyor. Ataerkil aile yapısı, kadına biçilen roller, aile ve çocuk bakımı, bununla ilgili olarak yapılan çalışmalar var, düzenlemeler var ama bununla ilgili olarak ciddi şekilde Türkiye'ye uygun bir modelleme... Hani kreşi de erken çocukluk eğitimi de nasıl yapılabilir, bütçeleme, finansmanı, hepsinin detayında çalışılması gerekiyor, Türkiye'ye uygun maliyet uygulama analizlerinin yapılması gerekiyor.

Yaşlı ve engelli bakımı meselesinde hâlihazırda uygulanan özürülü evde bakımı var ama uygulamanın sıkıntıları mevcut, kadınlar eve hapsolüyor, sigortalı bir şey değil, bunlarla ilgili çalışmalar gerekiyor.

Esnek çalışmayla ilgili olarak yasal düzenlemeler yapılması gerekmekte. Avrupa ülkeleriyle kıyasladığımızda Türkiye'ye benzer, Türkiye'den çok daha iyi durumda olan, iş gücüne katılma ve istihdam oranları olan ülkelere baktığımızda esnek çalışmanın yüksek olduğunu görüyoruz. Ama burada çok ciddi şekilde dikkat edilmesi gereken bir nokta var, biz burada kadınlar için iyi bir şeyler yapalım diye düşünürken esnekliğin dezavantajlı yönlerinin altında ezilmememiz gerekiyor. Yani burada her zaman kullanılan flex security, Türkçesi güvenceli esneklik. Yani bu esnekliğin, tam zamanlı çalışacak kadınların da o şekilde güvencesiz, esnek çalışmaya, yarı zamanlı çalışmaya itilmesini engelleyecek, kadınların sosyal güvenlik haklarının zedelenmesini engelleyecek yapılar oluşturulmalı, buna göre mevzuat, yani güvenceli bir esneklik üzerinde çalışılmalı.

Kadınları girişimciliğe teşvik etmek ve girişimci kadınlar için piyasa eğilimleri, mevzuat, ihracat ve benzeri konularda danışmanlık hizmeti verecek kurumsal mekanizmalar oluşturulmalı. Kadınların kooperatif kurmasının kolaylaştırılması ve teşviki... Bu arada hâlihazırda bir çalışma var kooperatiflerle ilgili kanun, onunla ilgili olarak orada gerekli önceliklerin düzenlenmesi gerekiyor.

Ayrıca, yine kırsal alanda ücretsiz aile işçiliğinde de, yine kadınların kooperatifleşmesi meselesi, ücretsiz aile işçiliği meselesinde önemli bir çalışma olabilir.

Yine, kadın çalışanlara yönelik olarak psikolojik taciz, yani mobbing, cinsel taciz, bu konularda düzenlemeler yapıldı. Günden güne uygulamaların daha iyi olacağını tahmin ediyoruz ama bu alanda da verilerin toplanması ve bu durum, mevcut durum analizleri ve neler yapılması gerektiği konusunda çalışmalar ve çözüm önerileri geliştirilmesi gerekiyor.

Kayıt dışı istihdam önemli bir sorun ama bu, kadınlar için daha büyük bir sorun. Kadınların kayıt dışı istihdamda olma durumları daha fazla ve daha fazlaca etkileniyorlar kayıt dışılıktan. O yüzden kayıt dışılığı önlemeye yönelik İş Kanunu'nda düzenlemeler ve gerekli denetimlerin artırılarak yapılması gerekiyor.

Ayrıca, atipik çalışmalar var. Her türlü standart dışı çalışma, ev eksenli çalışma dâhil yasal düzenleme altına alınmalı; böylelikle standart dışı çalışanların da sosyal güvenlik haklarına kavuşması sağlanmalı.

Başta belirttiğim üzere, bu çok boyutlu bir konu. Bizim yani beşerî sermaye meselesi; daha iyi eğitilmiş olanlar, daha sağlıklı olanlar dünyanın her tarafında kadın, erkek daha fazla gelir elde ediyorlar, daha kabiliyetli hem iş gücü olarak hem de nitelikli işlerde beyin gücü olarak. Bu kapsamda, her boyutuyla kadınların güçlendirilmesine yönelik çalışmaların çıktıkları bir yönüyle de yine kadın istihdamının iyileşmesinde karşımıza çıkacak.

Kadın-erkek eşitliği meselesinde, toplumun yarısı kadınlardan oluşuyor. Kadınlar, dezavantajlı gruptur tarzındaki bir yaklaşımı doğru bulmuyoruz ama hâlihazırda birikimli bir dezavantajlılık durumu var. Bu dezavantajlılık durumunu ortadan kaldırmak için eşitliği sağlayana kadar kadınlara yönelik her türlü pozitif ayrımcılığın yapılması gerekmektedir.

Uygulanan politikaların, programların birbiriyle entegre olması gerekmekte. Medyaya aslında büyük görev düşüyor; yani kadın eğitimiyle ilgili okuryazarlık, sağlık, çocuk yetiştirilmesi, her türlü, bunlarla ilgili meselelerle ilgili programların yapılması ve izlenebilir saatlerde televizyonlarda gösterilmesi gerekiyor ve iş ve aile yaşamını uzlaştırma politikaları hayata geçirilmeli.

Bizim Bakanlığımız, bildiğiniz üzere, kalkınma planından sorumluyuz, en önemlisi. 2007-2013 yıllarını kapsayan 9. Kalkınma Planı'nda kadınların toplumsal konularının güçlendirilmesi ve eşit fırsatlardan yararlanmaları için ekonomik, sosyal ve kültürel etkinlik alanlarının genişletilmesine, kalkınma sürecine, iş hayatına ve karar alma mekanizmalarına daha fazla katılımlarının sağlanmasına ve kadınlara karşı aile içi şiddetin önlenmesine yönelik olarak öncelik ve tedbirler yer almaktadır.

Yine bildiğiniz üzere, şu anda 10. Kalkınma Planını üzerinde çalışıyoruz. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Özel İhtisas Komisyonu kuruldu ve bunun 5 tane alt komisyonu vardı. Bunlardan birinde de kadın istihdamını çalıştık. Burada çok ciddi çıktılar elde ettik ve birkaç ay içerisinde bunlar basılacak, yayınlanacak hâle gelecek.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Nasıl bir kadın istihdamı çalışılmış, hangi açıdan?

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Her yönüyle... Mevcut durum, sorunlar, yapılması gerekenler, öneriler; kısa, orta, uzun vadede yapılacak olanlar. Yaklaşık 70 sayfalık bir raporumuz var. Akademisyenler, ilgili kamu kurumları, belediyeler, sivil toplum kuruluşları, tamamıyla, ikişer günlük... Toplam dört gün, ilk iki gün, son dört gün...

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI PINAR ÖZEL – Dört gün ama ara toplantılar da yapıldı. O kapsamda dünyadaki durum, Türkiye'deki durum, yani dünyadaki mevcut durum ve gelişmeler, Türkiye'deki mevcut durum ve gelişmeler ve Türkiye için çözüm önerileri; kısa, orta ve uzun vadeli. Bu perspektifte bir çalışma yapıldı katılımcı bir anlayışla. Şu an taslak raporlar oluşturuluyor, bittikten sonra özel ihtisas komisyon raporları biliyorsunuz basılıyor ve sizlerle de paylaşılacak ve plana buradan mümkün olduğunca girdi yapmak istiyoruz ve bu konuda sizin de desteklerinizi bekliyoruz KEFEK olarak.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Rapor bir gelsin.

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI PINAR ÖZEL – Tabii. Zaten biliyorsunuz, kalkınma planları Genel Kuruldan geçerek onaylanıyor ve ondan sonra resmî doküman olarak kabul ediliyor, ülkenin kalkınma planı olarak. Dolayısıyla Genel Kurulda da görüşülecek. O konuda da desteklerinizi verebilerseniz seviniriz.

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Kalkınma ajansları, bildiğiniz üzere 26 tane kalkınma ajansımız var. Bu ajanslarımız kendi bölgeleriyle ilgili programlar oluşturuyorlar, Kalkınma Bakanlığı da bunları onaylıyor; çağrılarını, açık projeleri destekliyorlar.

Kalkınma ajanslarımızın altında farklı programlar, uygulamalar var. Ben sadece 3 tane örneğini getirdim bunlarla ilgili. En son, çok yakın bir zamanda Çukurova Kalkınma Ajansı, Kadın İstihdamının Artırılması ve Mesleki Eğitimi Mali Destek Programı çağrısına çıktı, 5 milyon TL bütçeli bir program.

Ahiler Kalkınma Ajansı, Kadın Kalkınma Merkezi kurulması çalışmalarını yapıyor. Kadınların sosyal ve ekonomik, siyasi hayata katılımlarının artırılması amaçlanıyor ve uluslararası bir kuruluştan da bu kapsamda hibe aldılar.

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı, 2010 yılında kadınların iş gücüne katılımı ve gelecek nesiller için fırsat eşitliği, 2011 yılında da cinsiyet eşitliği ve kalkınma konulu konferanslar düzenledi.

Diğer ajanslarımızla ilgili de spesifik herhangi birisini sorarsanız notlarımızda var; onlarda da yapılan çalışmalar var. Ama şöyle bir özeleştirisi de olabilir: Kalkınma ajansları daha fazla iktisadi kalkınmaya yöneldi şimdiye kadar ama günbegün sosyal kalkınma bileşenini de güçlendirmeye çalışıyoruz kalkınma ajanslarında ve alt bileşeni olarak da tabii ki, kadın istihdamı.

Sosyal Destek Programı Bakanlığımız tarafından yürütülüyor. SODES kapsamında...

GÖKGEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kaç ilde var?

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Şu anda 30 ilde var. 9 tane GAP iliyle başladı, 16 tane DAP ilini aldı 25 oldu, 3 tanesi DOĞAKA Kalkınma Ajansına bağlı olarak Hatay, Osmaniye, Maraş; 2 tanesi de Adana, Mersin. Bunlar, son 5 saydıklarım pilot uygulama. Adana, Mersin, valilik tarafından uygulanıyor, 3 tanesi de kalkınma ajansı tarafından. Uygulamalar arasında nasıl farklılıklar var, iyi taraflarını görmeye çalışıyoruz.

SODES kapsamında istihdam, sosyal bütünleşme, kültür, sanat ve spor, göç, yoksulluk, işsizlik, değişen sosyal yapının ortaya çıkarttığı sorunlar. Bunlar üzerinde çalışıyoruz.

Buradaki temel meselemiz şu: Hedef kitlemiz dezavantajlı gruplar ama buradaki en önemli hedef kitlemiz kadınlar ve kız çocukları. Bütün projelerde kadınlar ve kız çocukları olduğu zaman puanlarımız daha yüksek oluyor. Önemli bir, bütçemizin çok büyük bir kısmı kadın ve kız çocuklarıyla ilgili projelere gidiyor.

SODES'in amacı, dezavantajlı kesimlerin ekonomik ve sosyal hayata daha aktif katılımı, mesleki becerilerinin geliştirilmesi, yoksulluk, göç, kentleşmeden kaynaklanan sorunların giderilmesi, toplumsal dayanışma ve bütünleşme, becerilerin geliştirilmesi, yeteneklerin açığa çıkarılması.

İşleyişinde valilikler projeleri topluyor, bakanlığa gönderiliyor, dış uzmanlarca değerlendiriliyor ve bütçe sıralamasıyla bunlar finanse ediliyor.

2008, 2009, 2010, 2011, 2012, beşinci yıl toplam 674 milyon TL bütçe, yaklaşık da 6 bin civarında proje desteklendi. 2008 ve 2009 yılı 42 milyon TL, 2012'de 30 il, 1.619 proje ve bu yıl da yine 210 milyon TL bütçemiz var.

Şimdi, projelerden konuşuyoruz, buradaki projeler küçük küçük projeler aslında. Yaklaşık ortalama maliyeti 150 bin lira civarında bir projenin ama kılcal damarlara girip, oradaki yerel kapasiteyi kullandığı için çok ciddi çıktılar elde ediyoruz. Yani yaklaşık 1.740 öğrenci gezisine yaklaşık 120 bin öğrenci katılmış.

BAŞKAN – Kadına yönelik olan projelerden bahsederseniz.

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Bunlar, aslında şöyle; yani yaklaşık yüzde 80'i, yüzde 85'i... Bütün projelerimizde bizim izleme, değerlendirme sistemimiz var ve kadın, kız çocukları falan diye "search" edebiliyoruz ama projelerimizin yüzde 90'ında, mesela bir çocuk parkı yapıyoruz. Çocuk

parkından faydalanacaklar, işte kız çocukları, erkek çocukları ve kadın. Yani bizim, kadın veya kız çocuğu olmayan projemiz aslında spesifik, erkeklere yönelik çok kısıtlı sayıdaki mesleki eğitim. Bunun dışındaki projelerimizin hani hemen hemen hepsi bir şekliyle kadınları ilgilendiren projeler.

BAŞKAN – Kahvede okey projesini desteklemiyoruz diyorsunuz yani!

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Yok.

Burada eğitim projeleri çok önemli. Üniversite kurslarına yaklaşık 25 bin öğrenci katılmış. Kız çocuklarının okullarına ilişkin olan bilgilendirici, bilinçlendirici faaliyetler var, yaklaşık 16 bin kişi katılmış. Etüt merkezlerinden yaklaşık 340 bin kişi faydalanmış.

BAŞKAN – Rakamları geçelim de...

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Tamam, bitiriyorum zaten.

BAŞKAN - Sonuçta elde ettiğiniz fikriyat nedir, ne önereceksiniz?

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Sizlere de önünüze SODES ile ilgili olarak yaptığımız projelerin çıktılarını yerleştirdik. Bu projeler kapsamında kadınların ciddi şekilde kendine özgüvenlerinin geldiği kız çocuklarının ve kadınların, daha sosyal oldukları, eğitim olanaklarından daha fazla faydalandıkları, bunun kapsamında da istihdam edilebilirliklerinin arttığı ve daha iyi mesleklerde istihdam edildiklerini görüyoruz.

Ben bunları özetledim.

BAŞKAN – Sizin kurumdan başka sunum var mı?

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Yok.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Küçük.

SEDEF KÜÇÜK (İstanbul) – 2013, 2014, önümüzdeki yıl için kadın istihdam oranında beklediğiniz oran, var mı böyle hedef veya beklenti?

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Yalın Bey, istihdam uzmanımız...

BAŞKAN – Buyurun.

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI YALIN KILIÇ – Kadın oranı olarak yok ama genel bir oranımız var. Yani işte, istihdamı artırmak açısından, hem kadın hem erkek istihdamın artırılması açısından.

SEDEF KÜÇÜK (İstanbul) – Yani böyle bir şey yok, spesifik bir yüzde...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bir yüzde var mı?

SEDEF KÜÇÜK (İstanbul) – Evet, yani şu kadar diye bir hedef veya beklenti yani yok.

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Plan çalışmalarında yapılan çalışmalar olması lazım. Hani Bakanlık içinde aslında makroekonomik dengeleri kuran farklı bir birim var. Oradakilerin böyle bir; yani şöyle, istihdam ilgili arkadaşlarla, sektördeki uzmanlarla ekonomik dengeleri birleştiriyorlardır. Onların yaptıkları bir seri olabilir, ben onu daha sonra iletirim. Çünkü plan çalışmaları olduğu için hâlihazırda çok güncel olması lazım. Onları size daha sonra iletiriz.

BAŞKAN – O konuda, gerçi hepimiz biliyoruz da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının açıkladığı 2023 hedefinin 2015'te yakalanacağını ve yüzde 35 kadının istihdam oranı sağlanacağı şeklinde bir hedef var, Hükümetin hedefi.

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Yani hedef, ben işin açıklaması bilmiyorum.

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI YALIN KILIÇ – 2023 için öyle bir hedefimiz var, yüzde 35 rakamı.

SEDEF KÜÇÜK (İstanbul) – Ben bir yıl sonrayı sordum.

GÖKGEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Dönemsel hedef mutlaka vardır ama siz bilmiyorsunuz diyelim.

BAŞKAN – Kalkınma beş yılda bir yaptığı için.... Ara revizyon yapabiliyor musunuz?

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Kalkınma planında mı?

BAŞKAN – Kalkınma planında?

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Yok, hayır ama yıllık olarak, üç yıllık OVP'ler ve yıllık planlarımızda, yani temel makro çerçeve çizildiği için yıllık olarak onlar her yılın programında belirtiliyor. Yani hem mevcut durumlar ve hem de beklentiler orada yıllık ve üç yıllık olarak belirtiliyor.

BAŞKAN – Pınar Hanım, buyurun.

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI PINAR ÖZEL – Şeyi söylemek gerekir: Mesela, ekonomik kriz gibi çok beklenmeyen bir durum olduğu takdirde bütün makro göstergeler değiştiği için ancak kalkınma planı değişebilir ama normalde çok öyle bir revizyon yapmıyoruz. Arkadaşımızın dediği gibi OVP ve programlarda ona ilişkin gerekli revizyonları gerekirse yapıyoruz, yani çok makro göstergelerde değil de belki alt detaylarda düzenleme yapılıyor.

BAŞKAN – Soru var mı arkadaşlardan kalkınmayla ilgili?

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Ben şunu merak ediyorum: Şu uluslararası verilerde hep bizim dilim farklı oluyor ya parametreleri öyle aldıkları müddetçe bu uzun süre değişmeyecek gibi değil mi? Kalkınma Bakanlığı adına ne yapılabilir? Hep o erkek, kadın arasındaki fark alınıyor. Dolayısıyla kadının istihdam oranındaki sayısının artışı çok etkilemiyor; oysa düne göre daha iyi noktalarda. İşte,

yüzde 27'lerden yüzde 23'lerden değil, bugün 30,1'lerden bahsediyoruz ama parametre farkını nasıl yorumluyorsunuz ya da biz, Bakanlık adına işin bu açısından ne yapabiliriz?

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI PINAR ÖZEL – Yalın Bey de belki bir şeyler söylemek ister ama orada parametre farkı derken, tabii, kadın istihdamının düşük olduğuna nasıl karar veriyoruz? Tabii ki, erkek istihdamıyla kıyaslayarak, yani bir ülkedeki erkek istihdamı nedir, ona göre kadın istihdamının düşük olduğunu anlıyoruz göreceli olarak.

Türkiye'de bir de şöyle bir durum var: Yani dünyada birtakım standart göstergeler var. Tabii, istihdam uzmanımız daha detaylı belirtecektir. Mesela, bu ILO'nun standartlarına göre belirlenmiş iş tanımları var. Hani ona göre işgücüne katılım istatistikleri var.

Bir de dünyadaki diğer ülkelerle kıyaslıyoruz kadının durumunu. Yine Türkiye, dediğiniz çok doğru, yani gelişme kaydetmiş olmasına rağmen...

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Yansııyor.

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI PINAR ÖZEL – Yansıyor aslında, yani şimdi biz, yüzde 29, yüzde 30 rakamlarını telaffuz ediyoruz ama Avrupa Birliğinde yüzde 60 olunca ona göre hâlâ yarı yarıya kalmış oluyoruz. Yani bu ayrımı çok net ortaya koymak lazım.

“Yansııyor” derken, zannediyorum siz, Dünya Ekonomik Forumu'nun bir şeyi var “Gender Gap Report” u var, onunla ilgili birtakım tartışmalar oldu. Orada şöyle bir şey yapmak lazım: Mesela, daha önce Dünya Bankasının “Doing Business” diye bir raporu vardı Türkiye'de yatırım ortamının iyileştirilmesiyle ilgili. Birtakım verileri eski alıyorlardı ya da farklı veri alıyorlardı. O uzmanlar çağırıldı ve o uzmanlarla oturulup böyle bir toplantı yapıldı “Hangi veriyi kullanıyorsunuz, indeksi nasıl hesaplıyorsunuz, neden o veriyi kullanıyorsunuz?” diye. Anlaşıldı ki, Türkiye'yle ilgili birkaç veriyi farklı alıyorlarmış ve o “Doing Business” sıralamasında Türkiye, mesela sıra atladı. Aslında burada yapılacak en sağlıklı çalışma böyle bir şey olabilir. Yani bunu ya Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı yapabilir ya KEFEK alt komisyonlar kuruyor, belki bu indekslerle ilgili, uluslararası göstergelerle ilgili ayrı bir bilmiyorum komisyon mu kurulur, çalışma grubu kurulur. Yani bunu masaya yatırıp, tek tek hangi istatistikleri nereden alıyorlar, onları, diğer ülkelerinkini nereden alıyorlar, bir sıkıntı var mı diye onu bir analiz etmek lazım.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Mesela, akademisyen oranı çok yüksek Türkiye'de hani diğer meslek gruplarına göre ama akademisyenler içerisinde rektör oranı düşük diye seni o birimde de düşük tutmuş. 1 tane rektör birkaç parametrenin üstüne atabiliyor gibi; yani belki de onun üzerinde de çalışıp, hani uluslararası...

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI PINAR ÖZEL – Olabilir tabii.

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI YALIN KILIÇ – Şimdi, yani şöyle, istatistiklerin standardı açısından bir fark yok. Yani tamamen o Eurostant çerçevesinde aynı şeyleri kullanıyoruz. Yani iş gücüne katılım oranı nedir, nasıl? Ama şimdi sizin bu dediğinize gelince,

dediğiniz gibi profesyonel meslek mensupları içinde, profesyonel meslek mensuplarının yüzde 38'i kadın olarak görülüyor; yani bu, yüksek bir oran. Şeye baktığınız zaman, diğer mesleklerle baktığınız zaman profesyonel meslekler, yani profesyonel meslekler, avukat, doktor, mühendis ama kanun yapıcılar, üst yöneticilere baktığınız zaman, kanun yapıcı ve üst yönetici müdürler içinde yüzde 10'u oluşturuyor. Yani yönetici kademedede yoklar ama üst seviyedeki mesleklerde yüksek oranda varlar. Bunun da sebebi aslında, kadınlar eğitildikçe, eğitimi arttıkça iş gücüne daha fazla katıldıkları için böyle bir sonuç çıkıyor. Diğer, altlarda düşük olmasının sebebi de eğitiminin olmamasından kaynaklanıyor.

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Benzer bir durum İnsani Gelişmişlik Endeksi için de geçerli. Metodoloji değişikliği yapıyorlar; İnsani Gelişmişlik Endeksi'nde gelir dağılımı, eğitim ve sağlık göstergelerine bakıyorlar. Bebek ölüm oranı, doğumda beklenen yaşam süresi ve eğitimle ilgili göstergeler var.

Eğitimle ilgili göstergelerde stok eğitim göstergesine bakıyor, yani nüfusun ne kadarı lise mezunu? Yani burada da biz, yeni nesilde çok hızlı ilerlemeler sağladık ama stok olarak durumumuz çok iyi olmadığı için ne kadar çok ilerleme sağlasanız da bu ilerlemeleri gösteremiyoruz. Bu kapsamda da yine Birleşmiş Milletlerin ilgili UNDP bu işi organize ediyor. Onların istatistik bölümüyle bizim geçen seneden devam eden toplantılarımız var, oradaki uyguladıkları metodolojiler ve bu ilerlemelerin de, başarının yansıtılabilmesi için. Sadece stokları aldığımız zaman bu başarıları göremeyeceğiz.

BAŞKAN – Başka soru yoksa ben bir iki soru, arkadaşların izniyle, kendi merakımı da gidermek için soracağım.

Kalkınma Bakanlığının -fen bilimlerinden gelen bir kişi olarak benim algım...- sosyal, kültürel kalkınmayla ilgili departmanı var mı? Bir müsteşar yardımcısı sosyal, kültürel kalkınmayla ilgileniyor mu, yoksa hepsi barajdı, yoldu, fabrikaydı?

Kalkınma, bir konstrüksiyon, yani inşaattı, şuyla buyla mı, yoksa diğer, Türkiye'nin ya da bizim gibi Orta Doğu ülkelerinin en büyük problemi olan sosyal bilimlere olan destek... Mesela TÜBİTAK'ta 1,5 katrilyon verilir, bunun yaklaşık 1,2'si, 1,3'ü fen bilimlerine verilir, hiçbir zaman bir edebiyatçının, bir şairin, bir başka şeyin yetişmesine dair bir proje yok. Kalkınma Bakanlığının böyle bir bakış açısı var mı? Sonra kadını buluruz onun içerisinde...

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Kalkınma Bakanlığında 4 tane müsteşar yardımcılığı var. Birisi yatırımlarla yani bütçe tahsişiyle ilgili çalışan müsteşarlık ve bu müsteşarlığın altında 2 tane genel müdürlük var; birisi İktisadi Sektörler, diğeri de Sosyal Sektörler Genel Müdürlüğü. Bu Sosyal Sektörler Genel Müdürlüğü, bizim çalıştığımız Genel Müdürlükte de eğitim, sağlık, sosyal, fizikî altyapı, sosyal hizmet, yardımlar, istihdam, bilim, teknoloji, girişimcilik. Bu daireler sosyal kalkınmayla ilgili çalışan dairelerimiz. Burada her türlü, sağlıkla ilgili olan yatırımlar, eğitimle ilgili olan yatırımlar,

yine Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve sosyal içerme sektöründeki kurumların yatırımları ve bunların planları, politikaları hepsi bunun altında inceleniyor.

Kalkınma Bakanlığı da, ben Bakanlıkla ilgili daha önce yaptığım sunumlarda, dünyada ilk kuruluşundan itibaren sosyal ve iktisadi planlamayı bir arada kendi içinde kurgulamış ve buna yönelik olarak kurumsal yapısını kurmuş olan bir planlama teşkilatı olarak sunuyorum. Bu, bu şekilde kurgulanmış, şu anda da bu şekilde devam ediyor.

BAŞKAN – İkinci soruyu, burada sunumunuzdan etkilenerak söylüyorum bu sorunun devamı olsun diye. Sürekli ataerkil aile yapısı ve bu nedenlerle kadının istihdamdaki problemlerini sundunuz ama çözüm önerilerinizde Türk toplumundaki algının bu yanılsamasını düzelterek herhangi bir çalışmanıza rastlamadım. Klasik olarak bizlerin burada herhangi bir Kalkınma Bakanlığının elemanı olmayarak düşündüğümüz şeyleri söylediniz; işte, kurslardı, eğitimlerdi gibi bir kaymakamlığın önerebileceği öneriler vardı.

Genel anlamda kalkınmanın bu paydaşını tamamlamak adına bir öneriniz var mı? Millî Eğitimi çağırıp Millî Eğitime bir öneriniz var mı? Efendime söyleyeyim, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına, Gençlik ve Spor Bakanlığına gibi bu tarafları tamamlayacak önerilerinizi görmek isterdim; varsa şimdi dinleyelim.

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Evet, yani orada da yine belki güçlü vurgulayamadığım bir şey.

BAŞKAN – Ben anlamamış da olabilirim yanlış anlamayın sakın.

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Estağfurullah.

Beşerî sermayenin geliştirilmesi yani bizim planlarımızda eksenlerimizden birisi. Beşerî sermayenin geliştirilmesinde de kadına vurgu yapılması. Yani ataerkil aile yapısının değişmesi demek, aslında her yönüyle toplumdaki üretim yapısının, algı yapısının değişmesi. Yani bu SODES projelerini işte, ilk günden itibaren bizim dairemiz yürütüyor, içinde çalışıyorum. Doğu ve güneydoğuda, çok ilde proje gezdim. Oralardaki yapının yavaş yavaş değişmesini gördüm yani o süreci yaşadım manasında söylemiyorum ama insanlarla konuştuğumda bunları algıladım.

BAŞKAN – SODES projeleri palyatif çözüm müdür, yoksa toplumsal dinamikleri değiştirecek çözüm müdür sizce?

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Kesinlikle toplumsal dinamikleri değiştirecek bir çözüm.

Basit bir örnek, çok basit bir örnek; Adıyaman'ın bir ilçesine giderken yolda bir tane küçük proje gördük. Durdurdum hiç plansız orada bu projeyi de soralım nedir, ne değildir diye ve bir etüt merkezi. Dedi ki oradaki görevli arkadaş "Geçen sene buradan bir kız Hacettepe İngilizce tıp bölümünü kazandı ve şimdi bütün köy 'o kız kazandıysa ben de kazanırım' diye ders çalışıyor." Bütün köy oturdu,

örnekleri yoktu. Belki bir tane çocuğun Hacettepe tıp bölümünü kazanmasını sağlıyorsunuz ama yıllarca o insanlar orada artık ders çalışmaya başlıyor.

Kısacacık, yine çok vakit almadan bir örnek daha: Ben bir kız çocuğuyla konuşuyorum, diyor ki "Ablam çok zekiydi. Hoca sürekli eve gelirdi, kapıya dayanırdı 'bu çocuğu okut, bu çocuğu okut' derdi. Babam, ailemiz, çevredekiler okutmadı. Ablam evlendi, çocukları var ve çok da mutlu bir hayatı yok. Ben şimdi okuyorum ve babam sürekli evde diyor ki 'keşke bunu okutsaydık.' -hayıflanıyor, kendi içinden söylüyor ablası için- Benim babamın eğer algısı değişmişse toplum değişmiştir." Önerilerine örnekler sunuyoruz yani bu projenin detaylarıyla ilgili çok şey anlatılabilir ama çok fazla detayına girmiyorum, sadece toplumsal dinamikleri her yönüyle... Eğitim projeleri de, bir çocuk parkında bile kadınlar evlerinden çıkıp çocuklarını parka götürüyorlar. Orada başka kadınlarla oturup konuşuyorlar.

Yine iki cümle, Şanlıurfa'nın Bozova ilçesi, küçük bir ilçe, baraja giderken görmüşsünüzdür, sağ taraftaki ilçemiz. Orada dershaneye gönderiyoruz çocukları ve ben oradaki kız çocuklarından biriyle konuşuyorum ve diyor ki "Hocam, biz küçük bir çevrede duruyoruz. Burada farklı kültürdeki insanları tanımıyoruz. Dershaneyi gittiğim zaman farklı insanlar gördüm, tanıdım." Yani ben diyorum ki, Bozova'nın içinde hangi farklı kültürde, kimi tanıdın ben bunu algılayamıyorum ama o kız bana böyle anlatıyor. Yani insanlar için hayatlarını değiştiren... Bizim sloganımız "Küçük dokunuşlar, gerçekleşen hayaller" ve toplumda bir değişim yaşandığını görüyoruz.

BAŞKAN – Bir soru daha izninizle arkadaşlar...

8. Kalkınma Planı'yla 9. Kalkınma Planı arasında kadın-erkek fırsat eşitliği konusundaki farkınız nedir?

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – 8 ve 9, 9 ve 10..

BAŞKAN – 10' u planladınız. 8 ile 9 arasında bir farkınız oldu mu?

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – 8 ile 9 arasında farkımız oldu mu...

BAŞKAN – 14' üncü slayta dönerseniz, 14' üncü slaytta 9' a ait cümle yazdınız. 8' de bu anlamda bir farkınız var mı; yoksa aynı cümlelerle mi geçeceğiz? Yani 8' e geri döndürmek istiyorum sizi. 2002' de ki 8. Kalkınma Planı' nda bu açıdan bakışınız neydi Kalkınma Bakanlığının?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Var mıydı o dönemde Kalkınma Bakanlığı?

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Devlet Planlama Teşkilatı...

BAŞKAN – DPT olarak 9' uncu yapıtlar.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Aynı şekilde devam ediyor mu, belki değişmiştir; aynı mı?

BAŞKAN – Soruyu sorabildim mi?

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI YALIN KILIÇ – Anlaşıldı Başkan.

3'üncü Plan'a baksanız dahi 3'üncü Plan'da olan bazı şeylerin şu andaki planda olduğunu dahi görürsünüz.

BAŞKAN – Evet, güzel söylediniz.

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI YALIN KILIÇ – Bazı problemler böyle sürekliliği olan şeylerdir; çünkü mücadele edilmesi gereken şeylerdir ama eğer sürece baktığımız zaman bir gelişme olmuş mudur? Evet, olmuştur, az önce arkadaşımın dediği gibi yüzde 25'lerde olan iş gücüne katılma oranı yüzde 30'lara çıkmıştır. Yani bu bir mücadeleyle olan bir şey. Yani ben mesleki eğitim konusunda da uzun süre çalıştım. Baktığımız zaman, mesleki eğitimle ilgili birçok konu, 3'üncü Plan'daki konu şu andaki konuda ama eğitim, çok uzun vadeli bir şey. Az önceki sorunuzda da, yani bir önceki sorunuzda da yani neler? Çok çabuk alınan sonuçlar değildir bunlar. Yani söz gelimi eğitimde bugün yaptığınız bir yatırım yirmi yıl sonra alırsınız. Yani bugün verdiğiniz bir bilinci, bugün verdiğiniz bir bilincin sonucu yirmi yıl sonra dönecektir yani planlara biraz da bu şekilde bakmak gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Şöyle yapalım mı? Biz bir sonraki arkadaş dinlerken siz 8. Kalkınma Planı'na ulaşabilir misiniz?

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Burada İnternet'imiz varsa hemen bakarız.

BAŞKAN – Her şeyi yapabiliriz sizin için.

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI PINAR ÖZEL – İzin verirseniz Başkanım, şunu belirtmek gerek: Bakın...

BAŞKAN – Aynı mı?

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI PINAR ÖZEL – Aynıdır, doğrudur; neden?

BAŞKAN – Yo eleştirmiyoruz canım, savunmaya geçmeyin yani.

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI PINAR ÖZEL – Hayır, hayır savunmaya geçmiyorum ben. Kalkınma planını biz oturup kendimiz yazmıyoruz ki savunmaya geçelim. Yani biraz önce de söyledik; kalkınma planı, paydaşların katılımıyla ülkenin sorunu neyse gündeme getiriliyor, ondan sonra onlar kalkınma planına yansıtılıyor.

GÖKGEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Çözememiş miyiz yani 2002'den beri?

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI PINAR ÖZEL – Demek ki, çözememişiz ki 7. Plan'da da var, 8'de de var, 9'da da var ve 10'da da var.

BAŞKAN – Çözülmecek, hep devam edecek....

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI PINAR ÖZEL – Şu an biz 10' uncu Plan çalışmalarını yapıyoruz ve 10' da da var. Yani bu, ülkenin meselesi yani, kalkınma planına yazılsın yazılmasın, o neden öyle yazıldı konusu değil de...

BAŞKAN – Yo, yo yanlış yere gitmeyelim!

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI PINAR ÖZEL – Yani ülkenin meselesi bu. Herhâlde Türkiye'de yaşayan kadınlar da bunun farkındadırlar diye düşünüyorum. Yani o yüzden yazılıyor.

BAŞKAN – Sıfır sorun olmadığı sürece yazacaksınız.

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI PINAR ÖZEL – Umarım yazılmaya devam etmez. Yalnız bu, dünyada da bakın, kadınla erkek arasındaki problem dünyada da var. Dediğim gibi, göreceli olarak Türkiye'de, özellikle bu İskandinav ülkeleri ya da Avrupa Birliği ülkeleri, gelişmiş OECD ülkelerine göre daha fazla oranlarda yaşadığımız bir problem.

Biraz önce söylediğiniz şey zihniyet dönüşümüyle alakalı. Arkadaşlarımız çok açıkça söylediler. Bu, bugünden yarına olabilecek bir şey değil. Herkes elinden geleni yapıyor bu konuda ama bugünden yarına o zihniyet dönüşümünü maalesef sağlayamıyoruz.

Diğer konuyla ilgili, hani bizim bu konuda yaptığımız, Dünya Bankası ile yaptığımız bir proje var ve onun da raporu var, size de dağıtıldı. "Türkiye'de Kadınların İş Gücüne Katılımı, Eğilimler, Belirleyici Faktörler ve Politika Çerçevesi" ve bu, çok kapsamlı bir rapordur. Gerçekten iyi bir rapor ve kadınlarla niteliksel görüşmeler, yani karşılıklı böyle mülakatlar yapılarak yazılmış bir rapordur ve akademisyenlerin de katkı verdiği bir rapordur. Burada da Türkiye'deki sorunun neden kaynaklandığı, eğilimlerin neler olduğu ve de nasıl çözülebileceği konusuna daha detaylı olarak buradan da ulaşabilirsiniz.

SEDEF KÜÇÜK (İstanbul) – Peki, bölgesel farklılıklar hakkında da bir araştırma yapıldı mı ve var mı burada?

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI PINAR ÖZEL – Evet, bölgesel farklılıklardan şöyle bir şey var: Olayın, özellikle kadınların istihdamının düşmesinin kırsaldan kente göç nedeniyle olduğunu ve bunun nedenlerini irdeliyor. Yani o konuları daha detaylı olarak raporda da bulabilirsiniz.

BAŞKAN – Buyurun.

KALKINMA BAKANLIĞI PLANLAMA UZMANI YALIN KILIÇ – Şimdi, bilinçlenme yani zaman alıyor ve bir de kadınların aslında bu yönde en büyük düşmanı demeyeyim de yani biraz da kendileri çünkü kadına şiddet uygulayan erkeğin çocuğunu da kadın yetiştiriyor.

BAŞKAN – Felsefeye girmeyelim Kalkınma Bakanlığının şeyinde; yani onları çok konuştuk biz de.

Bölge kalkınma idareleri nerede yer alıyor bu kadın-erkek fırsat eşitliği veya kadın istihdamını artırmada?

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Pardon, soruyu...

BAŞKAN – Bölge kalkınma idareleri diye bir şeyleriniz vardı, var. Nedir? İşlevsel mi? Bu kadın istihdamını artırma konusunda çalışmaları var mı? Hani kalkınma ajansları söylediniz, SODES'i söylediniz, bir de kalkınma idareleri var.

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Bölge kalkınma idareleri yani GAP, DAP, KOP, DOKAP. Yani GAP idaresi yıllardır çalışıyor, onunla ilgili detayları ileteyim ama diğerleri...

BAŞKAN – Ama şey açısından, konumuz açısından; onların içerisinde konumuz var mı?

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI RIDVAN KURTİPEK – Evet, evet ama KOP ve DAP ve DOKAP, onlar daha...

BAŞKAN – DOKAP yeni.

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKANI RIDVAN KURTİPEK - Onlar da yeni olduğu için şu anda hâlihazırda ciddi bir saha tecrübeleri, sahada uygulamaları yok. GAP İdaresi, duymuşuzdur. ÇATOM'lar var “Çok Amaçlı Toplum Merkezleri” GAP bölgesinde 40 civarında ÇATOM'lar var. ÇATOM'lar da kadınlara yönelik, onların yine bilgilendirici, bilinçlendirici faaliyetler, meslek edinmesine yönelik faaliyetler kapsamında kadın istihdamıyla ilgili olarak çalışıyorlar. Bizim SODES projelerinde ulaştığımız gibi yine ciddi miktarda kadının daha iyi işlere girebilmesini veya meslek edinebilmesine yönelik faaliyetleri var.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

KALKINMA BAKANLIĞI GELİR DAĞILIMI VE SOSYAL İÇERME DAİRESİ BAŞKANI RIDVAN KURTİPEK – Biz teşekkür ederiz.

BAŞKAN – 2'nci olarak Bilim, Sanayi Bakanlığını mı dinleyelim?

Buyurun.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Öncelikle Bakanlığım ve şahsım adına saygılarımla sizleri selamlamak isterim. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Sanayi Genel Müdürlüğünde Daire Başkanı olarak görev yapmaktayım ismim Dilşat Bayram.

Bugün size yapacağım sunum 3 başlık altında olacak. İlk önce bu başlıklardan bir tanesi sanayideki kadın istihdamı. Daha sonra istihdam politikalarımız ve Bakanlığımızın durumunu anlatacağım, sonra da Bakanlığımızca yürütülen faaliyetlerde kısaca bilgi vereceğim.

Malumlarınız üzere, uzun dönemli perspektifte bakıldığında Türkiye'nin küresel ekonomiyle bağını kuran öncü sektörlerden biri imalat sanayisi sektörü. Üretim ve dış ticaret yapısında

önemli bir dönüşüm yaşanmıştır, geçtiğimiz yıllarda. Türkiye'nin toplam ihracat içinde imalat sanayisi ürünlerinin payı 1980'lerde yüzde 37 iken, 2011 yılı rakamlarına göre yüzde 93'e ulaşmıştır. İmalat sanayisi Türkiye'nin dünya pazarındaki en önemli çıktılarından ve pay almasındaki en önemli alanlardan bir olduğu için burada kadın istihdamının artırılması da bizim için önemlidir. Sanayi sektöründeki üretimler artıkça kadın istihdamı da doğal olarak artacaktır. 2011 yılında imalat sanayindeki kadın çalışan oranına baktığımızda 1 milyonu aştığını görmekteyiz. Genel olarak kadın istihdamına ilişkin sanayideki rakamlara baktığımızda ise yıllar itibarıyla -2002'yi baz alarak verdik rakamları- bir artış görülmekte. Bu artış, nüfus artışıyla da orantılı olarak artıyor, yıllar itibarıyla. İmalat sanayisindeki kadın istihdamı, yıllar itibarıyla bir artış gözlenmektedir. Ülkemizin toplam istihdamına baktığımızda 2002 ile 2011 yılları arasında yüzde 13'lük bir artış gözükmemekte. 2002 ile 2011 yılları arasında imalat sanayisi istihdamındaki artış oranı yüzde 71 olarak görülmekte. Burada kadın istihdamı da yüzde 31 oranında yer almakta. Genel istihdam, sanayi istihdamının içindeki kadın oranına baktığımızda da 2011 rakamlarında yüzde 17 gözükmemekte.

Genel rakamları verdikten sonra, Bakanlığımızın temel politikasından bahsetmek istiyorum. 635 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnameyle Bakanlığımızın görev ve sorumlulukları yeniden düzenlenmiştir. Bu kapsamda istihdam politikamızda şöyle geçmekte: Sanayi sektörüne ilişkin istihdam politikalarının belirlenmesine yardımcı olmak, sanayi sektörüne iş ve meslek analizi yapmak ve yaptırmak. Meslek, teknik eğitim desteklerini, nitelikli iş gücü programlarını hazırlamak ve uygulamasını sağlamak olarak belirlenmiştir. Bakanlığımız bu çerçevede çalışmalarına devam etmektedir.

Bu kapsamda yaptığımız politikalardan bir tanesi, sanayi politikalarının hazırlanması ve uygulanmasına yardımcı olmak görevlerinden birisidir. Bu kapsamda Türkiye Sanayi Strateji Belgesini yayınladık biz, 2011'de yürürlüğe girdi, 2014 yılında da süresi tamamlanıp yenisini yayınlayacağız. Söz konusu belgede yatay ve sektörel politikalar olmak üzere iki temel politika var. Bunun altında da 72 tane eylem yer almakta. Söz konusu belgemizde yatırım ve iş ortamının iyileştirilmesiyle ilgili yatay bir politika alanı belirlenmiştir. Burada bu politik alanını kısaca okumak istiyorum: "Girişimciliğin yaygınlaştırılması ve girişimcilik kültürünün geliştirilmesi amacıyla bilgilendirme ve tanıtım etkinlikleri düzenlenecek, girişimcilik desteklenecek ve İŞGEM'lerin sayısı artırılabilecektir. Ayrıca kadın girişimcilik teşvik edilecek ve kadınların iş hayatına katılımı desteklenecektir." Biz Bakanlık olarak sanayi alanında bu politikayı benimsemiş durumdayız. Yaptığımız çalışmalar da bu çerçevede yürüyor. Yalnız sanayi stratejisinde şu aşamada kadınla ilgili bir eylem bulunmamaktadır. Sadece politika bazında bir düzenleme yaptık. Önümüzdeki revizyonlarında bunları da gündemimize almayı düşünüyoruz.

Bakanlığımızın bu politikalar çerçevesinde yaptığı bir çalışma var. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığıyla bir protokol imzaladık 10/02/2012 tarihinde. Bununla ilgili detaylı bilgiyi KOSGEB'den gelen arkadaşım da size verecektir. 3 birim tarafından yürütülmekte, TÜBİTAK, KOSGEB ve bizim

Bakanlığımızda merkez teşkilatında yer alan Organize Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü. Bu protokol çerçevesinde Organize Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğüne verilen görevden bahsedeceğim ben size kısaca.

Organize sanayi bölgelerinde çalışan kadınların çocuklarını bırakabilecekleri, kreşlerin açılması, teşvik edilmesi ve bu çerçevede gerekli düzenlemelerin yapılması protokolda yer almakta. Bu kapsamda Denizli, İzmir, Çankırı ve Niğde OSB'lerde kreş açımı yapılmıştır. İsmi görünen 12 OSB'de de planlama ve proje çalışmaları devam etmektedir. Diğer OSB'lere önümüzdeki planda kreş açımı çalışmaları devam etmekte. Ayrıca bakanlığımız genel istihdam politikaları kapsamında diğer kamu kurum ve kurul komitelerine aktif katılım sağlayarak destek vermekte. Biz fazladan bir bilgi koyduk ama Bakanlığımızdaki genel personel durumunu vermek istedik. Merkez teşkilatımızda 1.360 tane, taşrada da 1.191 tane personelimiz var. Bunların merkezde yüzde 32'si bayandan oluşmakta, taşrada da yüzde 26. Türkiye ortalaması olan yüzde 30'a yakın bir ortalama da Bakanlığımızda tutturmuş gözüküyoruz. Üst düzey ve orta düzey yöneticilerimize de bakanlık müşaviri 7 tane, daire başkanı da 4 tane yönetici pozisyonunda bayan çalışmamız var.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kaç tane Bakanlık Müşaviri var? 50 tane mesela 7 tanesi bayan.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Oran önemli.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Tabii. Bakanlık müşaviri 107 tane.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kaç tane?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – 107 tane.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Facia.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – 6 tane genel müdürümüz var, genel müdürlerden bayan yok.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Daire Başkanı?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Daire başkanı da 23. Burada biraz daha diğerlerine göre iyi durumdayız, 23 tane daire başkanımız var.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Daire başkanlığında iyi de...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Diğer alanda kötü ama.

BAŞKAN – Soru varsa Sanayi Bakanlığına...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Bizim Bakanlığımız, şöyle bir şey var: Hani sanayi

sektöründe genel eğilim Bakanlığımızda da erkek ağırlıklı çalışan bir bakanlık olduğu için o yavaş yavaş yükselmeye başladı ama istediğimiz seviyede değil doğrusu.

BAŞKAN – Nurcan Hanım, sorunuz var mı?

NURCAN DALBUDAK (Denizli) – Yok.

BAŞKAN – Sedef Hanım, GÖKCEN Hanım...

Peki ben sorabilir miyim?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ
BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Tabii.

BAŞKAN – Kalkınma Bakanlığından sonra size geldi benzer soru da. 1 milyon Bakanlığınıza bağlı imalat sanayinde çalışan kadın var.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ
BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Doğrudur.

BAŞKAN – Şimdi, bunlara yönelik bir kadın istihdamının yanında, kadının yaşamını kolaylaştırıcı kreşlerden de... Kreşlerinizin yapılması, yapılmalıdır tavsiye şeklinde mi? Zorunlu mu?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ
BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Zorunlu yaptırıyoruz.

BAŞKAN – Peki oradaki planınız ne? 1 milyon kadının kaç tane çocuğu var? Kaç anne çalışıyor? Burada bir yıl, üç yıl, beş yıllık bir planınız var mı? Yoksa OSB açtıkça siz bize sunacak mısınız?

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Şöyle galiba, orası 150 iş yerinde yani kadın sayısı 150 olan mı, ya da 200 olan mı? Yoksa toplam çalışan sayısı 200 olan mı? Orada bir kanuni değişiklik yapıldı. Önceden sadece kadın sayısıydı, son şekli...

BAŞKAN – O konudaki yaklaşımları nedir? Onu bir öğrenelim.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ
BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Uzman arkadaşma isterseniz...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI UZMANI MİTHAT KAYA – Sanayi İstihdam Politikaları Şubesinde görev yapıyorum.

Bununla ilgili Sayın Vekilimin de söylediği gibi toplam çalışan sayısı açısından dediği gibi kolaylık sağlamak açısından, çünkü çocuğunu bırakacak yer olmaması nedeniyle kreş açılması teşvik adı altında sunuldu. Zorunlu, şöyle zorunlu, bundan sonra yeni açılacak OSB'lerde kesinlikle kreş açılacak yani o zorunlu bırakılacak çünkü planlama yapılırken ona göre yapılacak. Sosyal donatıları...

BAŞKAN – Kontrolü sizde mi?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ
BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – OSB'lerin şöyle: Kuruluş aşamasında kontrolü bizde kurulduktan sonra...

BAŞKAN – Açmazsa?

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Serbest.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ
BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Yok. Zaten açmazsa kurulmıyor.

SEDEF KÜÇÜK (İstanbul) – Müeyyidesi var mı?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ
BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – İzin verilmiyor zaten. Ama yeni OSB'ler için söylüyoruz, eski OSB'lerde...

GÖKÇEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Eskileri tamamlamaya çalışıyorlarmış.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ
BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Evet tamamlamaya çalışıyorlar.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Şartları uygun olanları.

BAŞKAN – Çalışmayı merak ettim ki şu anda eski OSB'lerde ne kadar kadın, ne kadarının çocuğu var kreşe bırakıyor, rakamlarını biliyorsunuz da ona yönelik olarak bir yıl üç yıl içerisinde açacaksınız tarzında bir kontrolünüz var mı?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ
BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Yok.

BAŞKAN – Okey. “Başka sorum yok” diyor ya Amerikan filmlerindeki gibi.

Kadın İŞGEM'lerinden siz mi bahsedebilirsiniz KOSGEB mi?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ
BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Yok. Biz bahsetmeyeceğiz.

BAŞKAN – Buyurun söz sizin.

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZİYETİŞ – Adım Selma Tezyetiş, hâlihazırda KOSGEB KOBİ Araştırmalar ve Proje Koordinasyon Daire Başkanıyım. Arkadaşım da Geliştirme Müdürlüğünde Uzman Zeynep Çalikoğlu.

Aslında istatistiksel rakamlarla ilgili bilgiler ekledik ama Kalkınma Bakanlığı bunların bir çoğunu verdi, üstünden kısaca geçelim.

BAŞKAN – Hızlı geçelim çünkü 5'inci toplantı, aynı rakamları 15'inci dinlememiz. Sonra da rakamların çelişkilerine giriyoruz.

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZİYETİŞ – Evet. Zaten biliyorsunuzdur. Eminim istatistikseli biliyorsunuzdur sadece burada belki... Tabii şöyle, Kalkınma Bakanlığının verdiği rakamlar 15 yaş ve üstüydü, bizim verdiklerimiz TÜİK istihdam edilebilir düzeydeki kişilerin istihdam rakamları. Onun için farklılıklar var.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – O yüzden farklılıklar var.

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZYETİŞ – Belki 2'nci slayta geçebilirsek, orada kendi iş sahibi olan kadınların rakamları var, yaklaşık yüzde 17 erkeklere göre her zamanki gibi maalesef düşük yüzde 83.

OECD rakamlarına bakabilirsek, şimdi OECD ülkesi içinde tabii Türkiye'ye baktığımızda maalesef 2 tane rakam görüyorsunuz: Biri 97-99 diğeri 2008-2010 maalesef hâlihazırda Türkiye OECD ortalamasının ve OECD ülkelerinin altında bir seviyede kadın istihdamı konusunda. Şöyle bir -belki bunları da biliyorsunuzdur ama hatırlamak adına- erkeklerin ve kadınların en fazla çalıştığı 10 meslek grubuyla ilgili bilgileri görebiliyorsunuz. Erkeklerin işte belki saymayalım ama kadınların beden işçisi olarak çalıştırıldıkları, bankacılık sektöründe, büro memuru, satış elemanı, temizlik görevlisi, diğer büro memurları, perakende satış elemanı, konfeksiyon, el ve makine işçisi olarak genelde istihdam ediliyorlar.

Kadın ve erkek girişimciler arasındaki farklılıklarla ilgili... Biz tabii, şöyle, bizim esas hedefimiz KOSGEB olarak sadece istihdamı artırmak değil, girişimcilik kültürünü artırabilmek ve girişimci sayısını artırabilmek. Dolayısıyla, bu slaytta da girişimcilikle ilgili verileri koyduk. Yani motivasyonu nedir? Girişimde bulunma nedenleri? Bunları tekrar etmeyeyim, zaten bu şemaları size vereceğiz, eğer önemliyse üstünden beraber geçebiliriz ama burayı da geçeyim. Evet, biz problemleri sıralarken 3'e ayırdık: Kadının kimliği ve kişiliğine bağlı bireysel sorunları var. Eğitim düzeylerinin yetersizliği, karakteri, huyu, mizacı, alt kültürel çatışması, yaşlı hasta ve çocuk bakımları ve bunlarla ilgili belki gerekli alt yapının maalesef olmaması, günlük ev ve bakım işleri, esnek çalışma saatleri, aile ve toplumdaki destek alamamalarından kaynaklanan sorunlar. Belki buradaki birçok hanım çalışıyor olmasına rağmen aynı zamanda evde bir ev hanımı.

SEDEF KÜÇÜK (İstanbul) – Biz de ev hanımıyız.

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZYETİŞ – Sizleri de katarak zaten söylüyorum ayırmıyorum. Her ne kadar hepimizin bir yardımcısı olsa bile maalesef evdeki sorumluluk ne olursa olsun erkekten ziyade hepimizin üstünde, bu bir gerçek.

İkinci sorun: Girişimciliğe başlamadan önce karşılaştıkları problemler. İşte girişimcilikle ilgili bilgi düzeyleri ve deneyimleri az, girişimcilik koşullarının uygun olmaması, girişimcilik eğitimlerinin eksikliği, sermaye bulmada yaşadıkları sorunlar, toplumda girişimci kadına yapılan olumsuz tutum ve davranışlar, girişimci kadınların desteklenememesi, mevzuat ve bürokratik işlemlerin çokluğu.

Üçüncü kategoride sıraladığımız: Kadın girişimcilerin işlerini kurduktan sonra yaşadıkları sorunlar. Aslında bu sorunların benzerlerini -ben kesinlikle şunu iddia ediyorum- erkek girişimciler de, kendi işine sahip olan insanların yaşadığı benzer sorunlar ama belki kadınların biraz daha bu konuda

dezavantajları var. Bunlar tabii sermaye yetersizliği, piyasa dengesinin olmaması gibi, bunlar genelde ekonomiyi ilgilendiren ve eşit anlamda ben de etkilendiklerini düşündüğüm sorunlar.

Ben, bizim Girişimcilik Destek Programı'mızdan bahsetmek istiyorum. Aslında, tabii, sadece bizim Girişimcilik Destek Programı'mız yok ama kadınlara yönelik pozitif ayrımcılık yaptığımız destek programımız, Girişimcilik Destek Programı. Onun için sadece burada Girişimcilik Destek Programı'ndan sizlere bilgi vereceğim. Burada amacımız tabii ekonomik kalkınma ve istihdam sorunlarının çözümünün temel faktörü olan girişimciliği özendirilebilmek, destekleyebilmek ve yaygınlaştırılmasını sağlamak. Başarılı ve sürdürülebilir işletmelerin kurulmasına destek olmak. Girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması, "İŞGEM"ler dediğimiz iş geliştirme merkezlerinin kurulmasıyla girişimciliğin geliştirilmesi, istihdamın artırılması, yerel dinamiklere dayalı girişimciliğin desteklenmesi. 4 başlık altında bu destekleri veriyoruz. Uygulamadan Girişimcilik Eğitimimiz var ve Yeni Girişimci Desteğimiz var, İŞGEM dediğimiz İş Geliştirme Merkezi Desteğimiz bir de İş Planı Ödülümüz var. Şimdi biz, uygulamalı girişimcilik eğitimlerinde 70 saatlik eğitim veriyoruz. Burada iş fikrinin oluşması ve iş planının hazırlanmasını öğretiyoruz girişimcilerimize. KOSGEB bu programları yapabiliyor. Bunun dışında KOSGEB'in protokol imzaladığı belediyeler, üniversiteler, STK'lar, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları, söz konusu eğitimleri düzenleyebiliyorlar ve bu eğitimlere katılan girişimciler eğer iş planı sunarlarsa KOSGEB bunları destekliyor, destek kapsamına alıyor. Biz tabii, eğitimlerimizi genel amaçlı düzenleyebiliyoruz, kadınlara yönelik, genç istihdama yönelik ya da engelli gruplarına yönelik eğitimler de organize edebiliyoruz. Eğitimlerin hiçbirinden ücret alınmıyor, ne biz alıyoruz ne de bizimle protokol imzalayarak bu eğitimleri gerçekleştiren kurum ve kuruluşlar kesinlikle bu eğitimlerden ücret almıyorlar. 70 saat diyoruz ama yaklaşık, bu eğitimler bir ay içinde tamamlanıyor. Toplam 10, 12 gibi iş gününü geçmiyor, çok uzun eğitimler değil bunlar.

Rakamlardan birkaç tanesini size bahsetmek istiyorum. Şu an kadar biz bu destek programımızı 2010 yılının Ağustos ayında yürürlüğe soktuk. O günden bugüne kadar yaklaşık 2,5 yıllık süreçte 83.200 kişi eğitildi. Bunların içinde kadınların sayısı 36 bin, erkekler 46.900 yaklaşık, yüzde 40 gibi kadınlar burada eğitim almışlar, bizim düzenlediğimiz organizasyonlarda.

Kadınlara yönelik düzenlediğimiz eğitimler var. 2.300 tane kadın -sırf kadınlar için düzenlediğimiz- eğitim programlarından yararlanmışlar.

Ben protokollerden bahsetmişim, birçok kurum ve kuruluşlarla protokol düzenliyoruz. Bu detayları vermeyeceğim ama belki isimlerinden bahsedebiliriz yani İŞKUR'la düzenliyoruz, belediyelerle, kamu bankalarıyla yaptığımız iş birliği protokolleri var, meslek odalarıyla yaptıklarımız var. Bizim yaygın olarak 68 ilde 75 tane merkez müdürlüğümüz var o merkez müdürlerimizin birebir yerel STK'larla ya da belediyelerle yaptığı protokoller var. Bu çerçevede biz bu eğitimleri gerçekleştiriyoruz.

Eğitim alan ve iş planını bize sunan girişimcilerimizi biz kurullarda değerlendiriyoruz. Eğer desteklenmeye uygun bulunuyorsa projeleri ekranda gördüğünüz destek unsurlarıyla destekliyoruz. Geri ödemesiz desteklerimiz var ki biz bunu çok önemsiyoruz çünkü “yeni girişimci” dediğinizde mutlaka o başlangıç sermayesi dediğimiz, o sermayeye ciddi anlamda ihtiyaçları var. Burada geri ödemesiz destekler veriyoruz. Toplam 32 bin liralık bir üst limit var bu destekte. Bunun ilk 3 bin lirası işletme kuruluş desteği, 15 bini kuruluş dönemi makine, tesisat, yazılım, ofis desteği, işletme giderleri desteği olarak 12 bin lira veriyoruz. Geri demeli olarak faizsiz 70 bin lira da makine ekipman desteği veriyoruz. Burada kadın girişimcilere yönelik pozitif bir ayrımcılık var. Birinci ve ikinci bölgedeki destek oranımız 60 ama eğer işini kuran kadın olursa yüzde 70 destek veriyoruz. Toplam harcamalarının yüzde 70’ni KOSGEB tarafından finansa ediyoruz. Destek oranı , dört, beş ve altıncı bölgelerde yüzde 70 ancak kadın olursa bu destek oranı yüzde 80’ne çıkıyor.

Burada da toplamda uygulamalı girişimcilik eğitimini alan ve bizden girişimcilik desteği için başvuran ve kabul edilen sayıları görüyorsunuz. Bunların içinde yaklaşık 5.300 tanesi kendi işini kurmuş bizin desteğimizle, bu sayıların içinde ise 3.700 tanesi kadın. Bu da bize şunu gösteriyor tabii: Bizden eğitim alanlarının oranı her ne kadar yüzde 40 bile olsa, bu eğitim alanlardan işini kuranların sayısı erkeklere göre daha fazla. Yani demek ki aslında kadınlar daha fazla desteklendiklerinde kendi işlerini kurma konusunda istekli davranabiliyorlar. Mümkün olduğunca hızlı geçmeye çalışıyorum.

BAşKAN – şöyle... Davetimize icabet ettiniz teşekkür ederiz de. Biz aslında bunları Nihat Bey’den Sayın Bakandan dinlemiştik.

KOSGEB KOBİ ARAşTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAşKANI SELMA TEZYETİş – O zaman siz bana geçin diyebilirsiniz çok rahat. Hani ben size tekrar etmek istemiyorum.

BAşKAN – zellikle İşGEM’e gelebilir misiniz? Geçen aradık İnternet’te de bulamadık. İşGEM’İ, kadın İşGEM’ni aacağınız 6 ili bulamadık.

KOSGEB KOBİ ARAşTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAşKANI SELMA TEZYETİş – 6 il gibi bir hedefimiz yok. Bizim hâlihazırda 16 tane... şöyle olabilir ben o bilgiyi de vereyim size, 16 tane İşGEM var hâlihazırda. Bunlardan 4 tanesi kadın İşGEM.

BAşKAN – Tamam işte.

KOSGEB KOBİ ARAşTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAşKANI SELMA TEZYETİş – Bir tanesi kapalı Hacı Bektaş’daki, diğerleri de işlevsel, Pendik, Kütahya ve orum. Bunlar Avrupa Birliğinin Projesi kapsamında kurulmuş dkknlar.

BAşKAN – Pendik, Kütahya ve orum.

KOSGEB KOBİ ARAşTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAşKANI SELMA TEZYETİş – Evet.

GÖKCEN ZDOğAN EN (Antalya) – Bunu neye göre belirliyorsunuz?

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZYETİŞ – Bunu belirlerken biz tabii bütün merkezlerle görüşmüştük yerel dinamiklerle de
STK'larla, belediyelerle görüştük. Yani en çok hangi ilde potansiyel var? Kadın girişimcilerle ilgili,
ihtiyaç nerede o an ihtiyaç analizleri sonrasında zaten biz bu projeyi hazırladık.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ama yanlış cümle kurdunuz. Potansiyel nerede var
diyorsunuz, ihtiyaç nerede var?

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZYETİŞ – İki birlikte bakın.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Nasıl ikisi birlikte oluyor?

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZYETİŞ – Potansiyel şudur: Yani orada kadın girişimci potansiyeli var mı? Bir de ihtiyaç
var mı? Bir de tabii şunu belirlemek zorundasınız siz bir projeyi yaparken.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bir dakika, ben tam anlamadım bunu. “Kadın
girişimi potansiyeli var mı?”

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZYETİŞ – Evet.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – “İhtiyaç var mı?”

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZYETİŞ – Evet. İhtiyaç var mı? İki de tabii. İhtiyaç derken şunu kastediyorum zaten.
Şimdi, bakın, bizim bir İŞGEM kurabilmemiz için o İŞGEM'e talip olacak bir yönetim yapısının olması
lazım. Siz bunu ya belediyelerle yapıyorsunuz ya STK'larla yapıyorsunuz. Yani özel bir firma İŞGEM
kurup yönetemiyor. Dolayısıyla, bu potansiyele sahip karşınızda bir yönetici bulmanız lazım. Biz de
bütün bunları merkezlere gönderdik o potansiyeli bulabildiğimizi illeri seçerek proje hazırladık.

BAŞKAN – Yani ana kısmını kendi iliniz yönetiyor. Ticaret odası, belediye, özel idare.
Bizim ilde de varda onun için şey yapıyorum...

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZYETİŞ – Hangisi sizin efendim?

BAŞKAN – Gümüşhane. Kadın değil genel İŞGEM.

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZYETİŞ – Genel İŞGEM.

BAŞKAN – Karşı tarafta bir şirket kuruluyor, o şehirde bir şirket kuruluyor, kamu idaresi
yani onu onlar gelip kalkınma ajansı aracılığıyla Sanayi Bakanlığından İŞGEM istemesi lazım.

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZYETİŞ – Bir şey var. Bakın, biz İŞGEM'leri değerlendiriyoruz zaten. Şöyle, yerel
dinamikler bir proje hazırlıyorlar İŞGEM projesi ve bize sunuyorlar. Biz de onları değerlendiriyoruz ve

destekliyoruz. Yani bunlar kurulmuş olması bundan sonrakilere kurulmayacağı anlamına gelmeyecek. Zaten şu an mesela biz en son geçen hafta yaptık, 6 başvuru vardı 2'sine mi, 3'üne mi okeyledik -revizyonla beraber- kurulması noktasında. Şu an yürüttüğümüz bir de Avrupa Birliği projesi var, Katılım Öncesi Mali Yardım (İPA) bölgesel ve rekabet edebilirlik altında biz 3 tane ilde yine Avrupa Birliği projesi kapsamında İŞGEM kuruyoruz. Malatya, Tokat, Kastamonu, üç ilde yine Avrupa Birliği Projesi kapsamında kuruyoruz. Birkaç tane böyle istersen...

BAŞKAN – Müsaadenizle milletvekili arkadaşlar belki bu İŞGEM'i kendi illerimizde nasıl harekete geçirebilme konusunda bilgi almak istiyorsanız

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kesinlikle.

BAŞKAN – Konuyu biraz açalım böyle. Yoksa arkasından kadın İŞGEM'lerin mahiyeti belki de kadın İŞGEM...

Buyurun Gökçen Hanım, Sayın Vekilim.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Mesela Malatya'yı neye göre belirlediniz?

BAŞKAN – Proje verdi Malatya.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Niye Antalya vermedi mesela ne eksiğimiz var bizim?

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Onu bilemiyorum. Onu siz kendi yerel yönetimlerinize ve STK'larla konuşmak lazım.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Yerelle birlikte mi, ortak mı çalışarak bir şey yapıyor?

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Tabii.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Yani burada KOSGEB'in nasıl bir katkısı var?

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Biz şunu soruyoruz: Mesela biz Avrupa Birliği projesine net şunu sorduk, zaten orada bakın şöyle bir ayırım var: Ankara'nın batısındaki değil, doğusundaki illere İPA kapsamında yani 43 tane bir bölge var. NAT-2 denen 43 tane il var. Gayrisafi Millî Hasılanın yüzde 75'inden daha aşağıda geliri olan illeri kapsıyor.

BAŞKAN – 43' de Antalya olabilir.

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Bilmiyorum Antalya var mı yok mu bilmiyorum ama...

BAŞKAN – Biz yoğuz, 43' de Gümüşhane yok.

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Yok, Gümüşhane var.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bir bakar mısınız ona? Daha sonra ben bunu şey yapmak istiyorum.

BAŞKAN – İPA'nın 43'ünde yoğun. Neyse devam edin siz.

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Ben kesinlikle olduğunu düşünüyorum...

BAŞKAN – Tarım Bakanlığının 43 il belirlediği İPA'sında Gümüşhane yok. Çünkü orada 2002 yılındaki o illerin geliri, elektrik tüketimi, iş gücü bilmem ne gibi kriterleri söz konusu ve ona Gümüşhane, Bayburt yok, bölgede 2 il yok, Artvin yok mesela Doğu Karadeniz'de. Oradaki kriter tamamıyla TÜİK' ten elde edilen 2002 verileriyle 2004'te çalışılan, elde edilen hamur üzerine kuruluyor, Antalya olabilir, Denizli olabilir.

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Sayın vekilim, sonuçta bir Avrupa Birliği projesiyle kurulmayabilir ama eğer KOSGEB'e böyle ciddi anlamda bir projesi varsa, eğer başvururlarsa biz bunu değerlendirmeye alıyoruz, çünkü önümüzde bir engel yok.

BAŞKAN – Ben, bir miktar tecrübeyle milletvekili arkadaşlara, konu kadın istihdamının ötesinde, onu söyleyeyim. Kendi ilinizdeki özel idare, belediye, üniversite, ticaret odası her kimse bir araya geliyorlar, iş geliştirme projesi sunuyorlar, bir kanalla sunuyorlar KOSGEB'e yani Sanayi Bakanlığına. O projenin de belirli kriterlerde elemeye geçiyor. Ben geçen yılı biliyorum ki 117 proje vardı -geçen yıl bildiğim kadarıyla- onların 22'si 2'nci etaba kaldı –Gümüşhane'nin İŞGEM'i geçerken- 22'den de 11'i, sonuçta eldeki para doğrultusunda 11'i desteklendi. Elene elene geliyor 11'i desteklendi 6,5... Bizim 2 projemiz vardı ilk 22'ye giren...

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – En iyi projeler, şimdi, bakın...

BAŞKAN – Tabii, en iyi proje...

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Kamu kaynakları sonuçta kısıtlı.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Biliyoruz onun kısıtlı olduğunu yani bu kadar zor elendiğini o kadarını biliyorum.

BAŞKAN – Avrupa Birliği de devrede olduğu için siyasi torpil de yapamıyorsunuz. Avrupa Birliği de olduğu için çok siyasi torpil de yapamıyorsunuz. Kriterlerden bir tarafı... Öyle geçelim burayı.

117'nin 22'ye gireninde 2 vardı, birisi organik tarım üzerineydi, birisi de iş geliştirme üzerineydi. Kısacası öyle... Herhâlde ilgili birim sizsiniz değil mi? Arkadaşlar zaman içerisinde sizinle...

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZYETİŞ – Evet İŞGEM’le ilgili.

BAŞKAN – O zaman bu kadın İŞGEM’lerinin hedefinin ne olduğunu da bize aktarabilir mi siziniz?

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZYETİŞ – Şimdi, kadın İŞGEM’lerle ilgili de, Zeynep’ciğim açabilirsen bir önceki slaytta. Bu tabii 4 tane kadın İŞGEM kuruldu. Maalesef Hacı Bektaş bunların içinde en sıkıntılı olanı, şu an işlevsel değil. Her ne kadar şu an istihdam sayısı 3 gibi gözükse de 2011 şey değil...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Niye mesela orası işlevsel hâle gelmedi, ne oldu orada? Açtınız...

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZYETİŞ – Yani orada yeteri sayıda, İŞGEM’de yer alacak kadın girişimci bulunamadı maalesef.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Niye peki açıldı orası? Devlet kaynaklarının boşa gitmesi değil mi bu?

BAŞKAN – Harcanmıyor ki.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Nasıl oldu orada?

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZYETİŞ – Şöyle bir şey var... Şöyle söyleyeyim: Bir kere bu kamudan yani Türkiye Cumhuriyeti’nin bütçesinden karşılanmadı.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Nereden karşılandı?

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZYETİŞ – Avrupa Birliği’nden gelen projeler kapsamında...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Demek ki doğru araştırma yapılmamış, Bakanlık doğru araştırma yapmamış.

BAŞKAN – Bu aşamada kırmızı zorunlu GÖKCEN Hanım.

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI
SELMA TEZYETİŞ – Tabii, bence, direkt böyle bir sorguya girmek çok uygun değil diye düşünüyorum yani önceden sebeplerini belki anlatmamıza izin verirseniz açıklayabiliriz. Biraz önce söyledim. Biz bu projeleri seçerken tüm illeri taradık. Hem oradaki potansiyeli belirledik hem de orada istekli olan STK’ların olması gerekiyor. Hacı Bektaş bu işi yapabilen, bina bulacağını ya da binanın revizyonu konusunda bize destek olacağını söyleyen merkezlerden bir tanesiydi. Ama maalesef Hacı Bektaş çalışmadı. Yani, bakın öbür ikisi özellikle Pendik konusunda söyleyecek hiçbir şey yok. Doluluk oranı çok fazla, Kütahya için de aynı şey geçerli ama Pendik çalışmıyor yani yapabileceğiniz bir şey yok.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Pendik çalışıyor.

KOSGEB KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ –Pardon, Hacıbektaş çalışmıyor, yani çalışmıyor, çalışmadı. İstihdam edecek insan bulamadılar. Yanlış öngörü olabilir ama bu yanlış öngörü sadece kamunun yaptığı planlamadan kaynaklanmıyor. Sizin karşınızda bakın bir muhatap var. Onlar size iş planı sunuyorlar. O iş planlarını alıyorsunuz, değerlendiriyorsunuz, beraber çalışıyorsunuz.

Şimdi, bize bir sürü İŞGEM başvurusu var. Biz taahhütname alıyoruz onlardan, diyoruz ki: “Sen bir, iki, üçüncü yılındaki doluluk oranların ne olacak? Kimleri istihdam edeceksin? Sektörel bir çalışma mı yapacaksın, kadın, erkek ya da hedef kitlen nedir?” Bunları sorguluyoruz tabii ki ciddi anlamda. Yani bu sorgulamalar yapılıyor ama onların içinde en iyi bulunanı alınıyor. Ama her işte olduğu gibi bu işte de bir risk var tabii yani yaptığınız çalışmalarda dörtte 1 oranında başarısız olmuştunuz. Yani bu olabilir, olmayacak anlamında değil.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Normal yani bu olay.

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Olmaması gerekirdi yani olmaması için çaba sarf edildi, “Oraya ekstra neler yapılabilir?” diye görüşmeler yapıldı, toplantılar yapıldı ama sonuçta, bakın, orada istihdam edeceğiniz insanı ya da iş kuracak insanı siz seçemiyorsunuz. Oradaki STK’ların, oradaki İŞGEM yöneticisinin becerisine kalmış bu iş.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – O bölgedeki KOSGEB bunları koordine eder...

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Hayır, biz bulmak zorunda değiliz. Bakın, öyle bir zorunluluğumuz yok. Biz finansman anlamında o İŞGEM’in ayakta durmasını sağlıyoruz. Model geliştirdik. İŞGEM’in yürütücülüğü, yöneticiliği bizim sorumluluğumuzda değil, oradaki STK’ları...

BAŞKAN – Karşı muhataplar bir şirket kuruyorlar.

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Evet yani onların sorumluluğunda, bu, İŞGEM’in sürdürülebilir olmasının sağlanması.

NURCAN DALBUDAK (Denizli) – Şeyi sorabilir miyim, küçük ve orta ölçekli işletmelerde genellikle ömrü beş yılı geçmiyor. Yani bakanımız geldiğinde konuştuğu buydu. Aslında en önemlisi olan ve bunun üzerinde bir birim oluşturulması ve sizin bu konuda doküman sağlamanız gereken aslında alan, bu beş yılı geçmeyen ömrü nasıl uzatabiliriz? Bu, yetmiş saatlik eğitim gerçekten yeterli mi? Bu insanların sıkıntıya düştüğü anda, KOSGEB o anda devreye giriyor mu? Bu, ilk, KOSGEB’le alakalı sorum.

Bir de, üniversitelerle alakalı bir şube ya da teknokentlerle alakalı bir çalışma var mı? Yani üniversiteden çıkan çocuk orada KOSGEB’in broşürüyle, orada KOSGEB’in çalışmasıyla, orada KOSGEB’in yaptığı işlerle tanışsa bu çocuk üniversiteden mezun olduktan sonra kendi işini kurabilme yetisi olan en önemli kesim o. Yani o kesimi daha üniversitede okurken ya da mezuniyetinden önce

KOSGEB'le tanıştırmak, böyle bir politikanız, böyle bir çalışmanız var mı? Teknokentlerde bu sağlanıyor mu? Yoksa eğer böyle bir bölüm oluşturulması gerekmez mi?

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Şimdi, KOSGEB'in teknoloji geliştirme merkezleri diye merkezleri var.

NURCAN DALBUDAK (Denizli) – Orada 1 milyon öğrenciye böyle bir... 1 milyon değil de yani ciddi bir rakamda bir öğrenciye bir teknogirişimci desteği verildi.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Ona ben...

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Şunu ben anlatayım isterseniz, siz teknogirişimden bahsedin.

NURCAN DALBUDAK (Denizli) – O, ilk sorumu bir...

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – İlk sorunuz şu: Evet, biz KOSGEB olarak, bu, benim sözünü ettiğim yetmiş saatlik eğitim, henüz daha işini kurmamış girişimci potansiyeli olan kişilere yönelik eğitimler. Biz normalde, bakın, sadece bu destek değil, başında da söyledim, bizim birçok destek mekanizmamız var. Bunların bir kısmı, çoğunluğu hatta yeni girişimcilere yönelik değil, var olan KOBİ'lerin sıkıntılarını çözmesine yönelik desteklerimiz.

Bir tanesi şu: Biz KOBİ Proje diye bir destek modeli ayarladık. O proje kapsamında, 150 bin lira üst limitle hibe destek sağlıyoruz. Burada amacımız, bir KOBİ'miz kendi problemini kendisi tespit etsin ve buna yönelik de çözüm önerisini kendisi bulsun, bu kapsamda bize bir proje hazırlasın, bu projeyi bize getirsin, biz bunu değerlendirelim, değerlendirme sonucunda uygun bulunanlara da finansman anlamında destek sağlayalım.

Bunun dışında...

NURCAN DALBUDAK (Denizli) – Hayır, şunu söylemeye çalışıyorum: Yani demek ki hani bunların sürdürülebilirliği ve ömrünün kısa olması KOSGEB'in kuruluşunun ve var oluşunun, yaptığı çalışmaların çok da yeterli olmadığını gösterir. Yani burada daha sürdürülebilir ve daha denetleyici bir mekanizmayla, daha farklı bir bilgi yüklemeye, sonrasında...

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Şimdi, bakın, şöyle: Biz 90 yılında kurulmuş bir kamu kurumuyuz yani yirmi iki yıldır KOBİ'lere hizmet veren bir kamu kurumuyuz. Tabii, şunu da tahmin ediyorsunuzdur eminim, 90 yılındaki KOBİ'lerin ihtiyaçlarıyla 2000 yıllarının KOBİ'leri arasındaki ihtiyaçları arasında çok fark var.

NURCAN DALBUDAK (Denizli) – Çok var.

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Ben 90 yılından beri KOSGEB'de çalışıyorum, sekiz yıllık bir sanayi tecrübem var,

hizmet merkezlerinde çalıştım ve birebir KOBİ'lerle muhatap oldum. Benim ilk başladığım yıllardaki KOBİ'lerimiz ihtiyacı şu ankinden daha farklıydı. Onlar, mesela, kalite bilincini bilmiyorlardı. Üretimde kalite nasıl olur? Onlara biz birebir danışmanlık yapıyorduk, bakın, birebir ben bir firmaya gidip danışmanlık yaptığımı, onların yönetim problemlerinin çözümüne, maliyet analizlerinin çözümüne yardımcı olduğumu hatırlıyorum. Laboratuvarlarımızda onların test ve analizlerini yaparak kalite problemlerinin çözümlerine destek oluyorduk ama şimdi, günümüze geldiğimizde, 2000 yıllarındaki KOBİ'lerin ihtiyacı bundan daha fazla, daha geniş. Belki finansman problemlerinin çözümüne yönelik, işte eğitim ihtiyaçlarının çözümüne yönelik olmalı ve biz de bu ihtiyacın farkında olarak yeni bir destek modeli geliştirdik 2010 yılında. Bu destekle biz KOBİ'lerimize destek olmaya çalışıyoruz. Ve şu an rakamlar önümde değil yani bilgisayarında var ama aklımda yok, ne kadar, mesela, projeye 2010 yılından şu ana kadar destek vermişiz finansman anlamında? Çok ciddi anlamda, ciddi rakamlar verdik, bakın, şu an bizim...

NURCAN DALBUDAK (Denizli) – Ben de onu söylüyorum yani çok güzel rakamlar verdik ama hani...

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Ama sonuçta, bakın, biz finansman anlamında desteklemeye 2002 yılından sonra başladık ve 2002 yılından sonra başladığımızda da mesela kredilerden KOBİ'lerin aldığı pay 2000'lerin başında yüzde 5'ken şu an yüzde 24 civarında. Bakın, bu çok önemli bir rakam, yüzde 5'ten yüzde 24'e çıkıyorsunuz. Bunlar sadece ticari krediler, kişisel kredileri de işin içine kattığınızda yüzde 32'ye çıkıyor bu rakam, bu ciddi bir rakam yani bu kadar, on yıllık süreçte buradan buraya gelmesi. Tabii, bunlar bir adım yani sizin koyduğunuz destek mekanizmalarıyla anında bir değişikliğin olmasını beklemek zaten mümkün değil, bu bir süreçtir. Bizim amacımız da bu sürece destek olmak. Ama şu da var: Bizim kısıtlı bir bütçemiz var, biz bu kısıtlı bütçeyle onların içinde en iyi olanlara destek vermek zorundayız. Yani gönül isterdi ki keşke Türkiye'nin bütçesi çok daha büyük olsaydı da keşke biz çok daha fazla destek sağlayabilseydik. Yani bugün Amerika işte krizden çıkabilmek adına, çok rahat, KOBİ'lerine para verirken biz onları daha kısıtlı paralarla yapmaya çalıştık. Yani geçen sene işte bütçemizin birçoğunu Van'da deprem yaşayan KOBİ'lerimize göndermek zorunda kaldık. Ama 2002 yılından beri ciddi bir faiz desteği de sağlıyoruz kredi mekanizmalarıyla, ciddi anlamda faiz desteği sağlıyoruz aslında.

NURCAN DALBUDAK (Denizli) – Onda hemfikiriz, onda sıkıntı yok. Ben sadece sürdürülebilirlik ve bu dört beş yıl ömrü nasıl uzatabiliriz? Burada bir şey yapabileceğimiz bir denetim mekanizması, başka bir şey yapamaz mı bakanlık?

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Denetim mekanizmamız yok maalesef ama şunu yapıyoruz: Biz KOBİ'lerimizi izliyoruz.

BAŞKAN – Ülkede kriz olmayacak beş yıl.

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Tabii, yani bunlar benim burada dile getirmemin uygun olmadığı şeyler yani onlar makroekonomik politikalarla ilgili. Ben, sadece, şurada benim görevim, kendi organizasyonumla ilgili bilgileri vermek, konuşmak.

BAŞKAN – Burada şimdi 2'nci kısım, sohbet kısmı var. makamınızda ya da bizim makamımızdaki sohbe döndü, onun için rahat konuşun. Bilgi alıyoruz biz şu anda, Komisyon dışı bilgi.

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Peki.

Yani tabii, bunun dışında başka mekanizmalar da var yani ben KOBİ Proje'den bahsettim. Mesela, biz KOBİ'lerin bir araya gelerek kendi ortak problemlerine, ortak çözümler üretebilmeleri için de bir destek mekanizması ürettik "İşbirliği Güçbirliği" dediğimiz. Yani ortak problemlerini belirleyecekler, belki ortak tedarik zinciri kuracaklar, ortak pazarlama politikaları geliştirecekler, ortak bir laboratuvar kuracaklar gibi. Onun dışında, mesela, bizim en önemseydiğimiz desteklerimizden bir tanesi -2'nci sorunla da bağlantılı inşallah daha detaylı bilgi vereceğim- bizim AR-GE, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Proje Desteğimiz var. Bakın, AR-GE destekleri, AR-GE faaliyetlerini destekliyoruz ya da inovasyon faaliyetlerini destekliyoruz. Onun dışında, AR-GE ve inovasyon faaliyetlerini hayata geçirebilmeleri için de proje sonrasında da destek veriyoruz.

Bir de, bunun dışında, bizim genel destek politikalarımız var, genel destek modellerimiz var. Orada da istihdamın geliştirilmesini, enerji verimliliğinin, bilincinin KOBİ'lerde oluşturulmasını, eğitim ve danışmanlık ihtiyaçlarını, tasarım, patent, faydalı model gibi gerçekten Türkiye için önemli olan markalaşmayı destekliyoruz. Tanıtım desteklerimiz var tabii bunların yanında.

Atladıklarım var mı Zeynep'ciğim? Böyle hızlı hızlı söyleyince bazen atlayabiliyorum.

Onun dışında TEKMER'lerimizden bahsedeyim, teknoloji geliştirme merkezlerimiz var ki 94 yılından itibaren işlevsel olarak çalışan merkezler bunlar. Bunlar, üniversiteler kampüsünde yer alıyor ve bu AR-GE fikri olan sadece üniversite öğrencileri değil, akademik personel olabilir, üniversite öğrencileri olabilir, yeni girişimci olabilir ya da hâlihazırda bir işletmesi olup da AR-GE fikri olan işletmelerimizi biz bu TEKMER'lerde destekliyoruz. Orada onları eğer ihtiyaçları varsa işlikler tahsis ediyoruz, 25-30 metrekaresiz işlikler ya da daha küçük mekânlar, hâlihazırda şu an 31 tane teknoloji geliştirme merkezimiz var. Onun dışında, üniversitelerle imzaladığımız protokollerimiz var. İşlik olmasa bile bu protokoller kapsamında da biz hem yeni girişimcileri hem de mevcut girişimcileri "AR-GE ve İnovasyon" başlığı altında destekliyoruz.

Dilşat Hanım da sanıyorum teknogirişimcilerle ilgili bilgi verecek.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Biz, açıkçası, bu konuda bilgi, sunumumuza yazmadık hani

kadın üzerinde bir desteğimiz olmadığı için. Teknogirişim sermayesi 100 bin liraya kadar, bildiğiniz gibi üniversite mezunu ya da üniversiteden mezun olacak gençlere kadın-erkek ayrımı yapılmaksızın hibe desteğimiz var. Onun dışında...

NURCAN DALBUDAK (Denizli) – Faydalanan kaç kişi, teknogirişimden?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Rakamları isterseniz ben hani kendi genel müdürlüğüm olmadığı için ayrı, bu konuda bilgi verebilirim. 100 bin üst limit de 743 başvuru bizim elimizde olan ama dediğim gibi yanılıyor da olabilirim. Ayrıntılı bilgiyi size isterseniz dönebiliriz. 400 civarında kabul edilen... Öyle bir rakam ama çok emin değiliz o rakamlardan.

AR-GE destekleriyle ilgili 50'nin üstünde AR-GE çalışanı olan şirketlere AR-GE desteklerimiz var ve teknokentlerle ilgili desteklerimiz var. Bunlar, dediğim gibi, kadın özelinde olmadığı için açıklığı sunuma yazdık, sonradan çıkarttık. Ayrıntılı bilgi isterseniz tekrar dönebiliriz size.

Bir de TÜBİTAK aracılığıyla verdiğimiz AR-GE desteklerimiz var. 4 mekanizma oluyor verdiğimiz destekler.

BAŞKAN – Buyurun Mesut Bey.

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Demin, birtakım illerimizde pilot bölge olarak tayin ettik. Özellikle de Ankara'nın doğusunda 43 ilden bahsedildi. Önümüzdeki dönemlerde de yine böyle bir pilot çalışması yapabileceğiniz bazı illerimiz var mı? Bu iller –demin milletvekili arkadaşımız da sordu- hangi kıstasa göre belirleniyor? Tamam, karşısında bir talep olması lazım, bir muhatap olması lazım ama onları da yönlendirecek bir çalışma var mı? 2 boyutlu oldu sorumuz.

Teşekkür ediyorum.

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Şöyle efendim: Bu, 43 ya da "Nat 2" dediğimiz 43 bölge tamamen Avrupa Birliği'nin IPA, Katılım Öncesi Mali Yardım Programı kapsamında belirlediği bir alan. Tabii, buna... Bilmiyorum, bakanlığımızın şeyiydi bu. Eğer tekrar bir çağrıya çıkarsa proje sunulabilir. Bu tamamen bir projeydi ve biz bu proje kapsamında, illerde potansiyeli belirledik ama bunu her bir ile, o ildeki her bir belediyeyle, STK'yla resmî yazışmalar yaparak belirledik bunları, gönderdik, talepleri aldık. "Şu tarz özellikler isteniyor, şöyle bir proje hazırlanacak." dedik. Sonuçta biz beraber hazırladık bu projeyi, onlarla beraber, tek başımıza hazırlamadık. Eğer böyle bir çağrıya çıkarsa bakanlık, bilmiyorum yani bütçesi var mıdır, yok mudur, tekrar çağrıya çıkacak mı...

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Var mı öyle bir çalışma altyapısı?

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Yani şu an bilmiyorum. Bakanlığımızın... Çünkü o Bölgesel Ve Rekabet Edebilirlik

Programı'nın operasyonel sorumlusu bakanlığımız. Bakanlık böyle bir çağrıya çıkarsa biz tekrar proje sunabiliriz. Ama bunun dışında, bizim hâlihazırda bir İŞGEM desteğimiz mevcut. Hangi bölge olursa olsun bizim için şu an o desteğe hiçbir bölge ayrımı yapmadan, hiçbir il ayrımı yapmadan her il başvurabilir. Yeter ki oradaki belediye, STK'lar istekli olsun, "Biz bu işi yapacağız." diye çıksın, bize başvursun. Biz değerlendiriyoruz, uygun bulduğumuzda da yollarına devam ediyorlar.

Bir tek ben –izin verirsiniz- kadın istihdamıyla ilgili, önümüzdeki dönemde yapmak istediğimiz ve şu an hâlihazırda yaptığımız 2 konu var. Biz bu sene, 2012 yılında KOBİ ve Girişimcilik Ödülü organize ettik. Belki hatırlarsanız Başbakanımız da bu ödüllerle ilgili bir programa katıldı. O ödüllerle ilgili başlıklardan bir tanesi de "Kadın girişimcilik"ti. Kadın girişimcilik konusunda da 153 tane başvuru aldık, bunlardan da en başarılı bulunan bir tane hanımefendiye ödül verdik. Biz bu ödülleri her sene devam ettirmeyi düşünüyoruz. Hani özellikle de bu, "Kadın girişimcilik" başlığı bizim için önemli. Neden? Önemiştir çünkü.

2'nci bir konu da biz yine bu Katılım Öncesi Mali Yardım İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Programı var Avrupa Birliği'nin yürüttüğü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bu operasyonel programdan sorumlu. Biz onlarla 2013 yılında, kadın istihdamı ve genç istihdamına yönelik olarak bir proje yapmayı hedefliyoruz. Yine, KOSGEB'in mevcut şeyiyle verdiği desteği, Avrupa Birliği projesiyle destekleyerek daha fazla sayıdaki kadının ve gencin girişimcilik, kendi işini kurması konusunda bir proje hazırlıyoruz. Burada da hedefimiz, toplamda 3.500 tane kadın ve genç girişimci yapabilmek, sayısını artırabilmek.

BAŞKAN – Siz bir şey söyleyecektiniz herhâlde.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI UZMANI MİTHAT KAYA – İŞKUR'da şu anda böyle bir proje yürütülüyor, Genç İstihdamın Desteklenmesi Operasyonu altında Avrupa Birliği projesi, bakanlığımız da buna destek veriyor. Onu söylemek istedim.

BAŞKAN – Özünü ben söyleyeyim: Parayı Avrupa Birliği Bakanlığı alıyor, genel yönetim onda, o, bakanlıklara dağıtıyor, bakanlıklar onun aracılığıyla Avrupa Birliğiyle görüşüyor. Bakanlıkların da alt birimleri var, bakanlıkların ilgili alt birimi projeye çıkartıyor. Bunlar KOSGEB'in sayfalarında ya da il şeylerinde söz konusu oluyor. Yerelde ilgili kişiler, oralarla...

Burada 2 kriter var: 1, illerimizde, 63 il oldu şimdi bildiğim kadarıyla...

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Artırdılar...

BAŞKAN – Daha önce bölgeseldi, bölgedeki KOSGEB müdürü, ne kadar ilgili, alakalı sivil toplumla ve yasayla içli dışı ya da piyasa ne kadar bu uyarılara cevap verici bunların hepsi faktör...

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Ben de onu söyledim, aynen öyle.

BAŞKAN – Antalya'daki bir yerde KOSGEB müdürü tek başına yapamaz da.

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Şöyle, ben bu birimde Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanım. Bize gelen bütün proje başlıklarını, biz bir bilgi notu hazırlayıp web sayfamızda, onun dışında da resmî yazıyla bütün merkezlerimize gönderip kendi hedef kitlelerindeki KOBİ'lere ya da STK'lara duyurmalarını istiyoruz yani bunu yapıyoruz. Web sayfamız aracılığıyla da özellikle de bir bilgi notu hazırlıyoruz. Bakın, sadece duyuru metnini link olarak atmıyoruz, hani oradan okumaları zor olabilir, bazı dokümanlar İngilizce olabilir. Çünkü biz sadece Türkiye'de yürütülen Avrupa Birliği projeleri değil, yurt dışından da alabileceğimiz, KOBİ'lerimizin ya da STK'larımızın başvurabileceği bir sürü Avrupa Birliği projesi var, onlarla ilgili duyuruları da yapıyoruz aslında. Ama tabii, şu var: Bir proje hazırlamak çok da kolay bir iş değil. Yani bu konuda insanlar sanıyoruz zorlanıyorlar ki proje sunma noktasında şey değil, yeterli sayıya ulaşmıyoruz maalesef.

Çok kısa bir şey daha söyleyeyim efendim, kapatayım.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım.

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Şimdi, bizim bir Girişimcilik Konseyimiz var, 2012 Ocak ayında kuruldu. Söz konusu bu konsey altındaki alt eylemlerden ya da hedef kitleden bir tanesi de kadın, kadın girişimciliğin sayısının artırılması.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Ben de bir şey ekleyebilir miyim?

BAŞKAN – Tabii.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ÇEVRE VE İSTİHDAM DAİRESİ BAŞKANVEKİLİ DİLŞAT BAYRAM – Biz, sanayi geneline baktığımızda, kadınların genelde daha çok el işçiliğine yakın narin işlerde çalıştırıldığını tespit ettik ya da bilgi teknolojilerinin yüksek olduğu sektörlerde, telefon üretimi gibi alanlarda. Bizim sanayi stratejimizde orta ve yüksek teknoloji ürünleri üretme gibi bir politikamız var. Bu politikayı eğer biz gerçekleştirebilirsek kadın istihdamının da artacağını düşünüyoruz açıkçası. Biz daha çok düşük ve orta teknoloji ürünleri üretmekte yetkiniz. Bu da kadın istihdamının biraz daha az olmasını gerektiriyor çünkü daha çok güç gerektirdiği için, otomasyona dönüldükçe, bilgi teknolojileri ürettikçe kadın istihdamının da artacağı yönünde bir düşüncemiz var.

BAŞKAN – Segman fabrikasında kadın çalışmıyor ama telekomünikasyonda çalışabilir.

KOBİ ARAŞTIRMALAR VE PROJE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANI SELMA TEZYETİŞ – Evet.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Bilgilerinizden yararlanacağız, inşallah Komisyon raporunda da yer alacak.

Değerli milletvekili arkadaşlar, beşinci oturumu kapatıyoruz, bir sonrakinde görüşmek üzere.

İyi çalışmalar.

Kapanma Saati: 15.48